

BÜLTEN

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ ÜYE VE DESTEKÇİLERİ İÇİN
2012/2

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

Uluslararası Af Örgütü'nün dünü ve
bugünü

“Deniz ölüm gibiydi, Lampedusa ise
yaşam”

“Hukuksuzca sınır dışı edilen
mülteciler...”

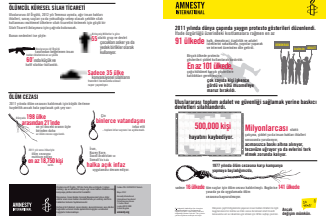
Uluslararası Af Örgütü 2012 Mektup
Yazma Maratonu: Bodo halkı

BU SİZİN BÜLTENİNİZ

ENGİN ÇEBER DAVASI GÖZLEMİ

Barbara Neppert - Uluslararası Af Örgütü Almanya Şubesi Türkiye Koordinatörü **SAYFA 6**

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ YILLIK RAPORU

Adaletsizlik ve zulüm artık eskisi gibi işlemeyecek **SAYFA 7**

DENİZ ÖLÜM GİBİYDİ, LAMPEDUSA İSE YAŞAM

Uluslararası Af Örgütü'nün "When you don't exist" başlıklı kampanyası dahilinde Lampedusa adasında düzenlenen kampta bizi temsil eden Orçun Ulusoy yazdı. **SAYFA 9**

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ TÜRKİYE ŞUBESİNİN DÜNÜ VE BUGÜNÜ

SAYFA 10-11

TÜRKİYE'DE 1944'TEN 2012'YE DEVAM EDEN SİSTEMATİK İNSAN HAKLARI İHLALİ: HUKUKSUZCA SINIR DIŞI EDİLEN MÜLTECİLER

Volkan Görendağ - Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Mülteci Hakları Koordinatörü **SAYFA 12**

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ 2012 MEKTUP YAZMA MARATONU

SAYFA 15

İYİ HABERLER VE GELİŞMELER

Geçen yılki Mektup Yazma Maratonu'nda mektup gönderdiğimiz vakalardan haberler **SAYFA 18-19**

Dergi Adı:
Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi İktisadi İşletmesi Bülteni

İmtiyaz Sahibinin Adı:
Hakan Genç

Sorumlu Yazı İşleri Müdürünün Adı:
Erdal Demirdağ
Yönetim Yeri, Adresi:
Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi İktisadi İşletmesi
Hamalbaşı Cad. No:22 Dükkan 2 D:2-D3-D4
Beyoğlu/İstanbul

Basımı Yapanın Adı ve Adresi:
Ümit Ayar, Beyaz Grafik Matbaacılık Tanıtım Hizmetleri
Topkapı Ticaret Merkezi 1
A Blok No: 466 Cevizlibağ/İstanbul

Basım Tarihi: Kasım 2012
Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın, 4 ayda bir yayımlanır

İtalya'nın Lampedusa adasında Temmuz ayında düzenlenen bir flash mob. Aktivistler Avrupa Birliği yetkililerine aşırı kalabalık botlarla gelen sığınmacı ve göçmenleri, Avrupa'nın eşliğinde ölüme terketmektense, onların haklarını korumaya çağırıldı. "İtalya - Libya anlaşması = utanç" yazan pankartlarla da İtalya'nın göçmen kontrolü için Libya ile olan anlaşmasını eleştirdiler.

Daha fazla bilgi için: whenyoudontexist.eu

Bu bültende Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi olarak 10. yılı arkamızda bırakmanın heyecanını sizlerle paylaşıyoruz. En eski üyelerimiz ve yönetimde yer alan üyelerimiz sizler için bu süreci kaleme aldı.

Hakkında acil eylem başlattığımız vakalarla ilgili haberleri okuyabileceğiniz bu bültende ayrıca 10 Aralık İnsan Hakları Günü çerçevesinde düzenlediğimiz Mektup Yazma Maratonu'na dair bilgileri de bulacaksınız.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ

11 Mayıs 2012 - Terörle Mücadele Yasaları değiştirilmeli

Uluslararası Af Örgütü, öğrenci Cihan Kırmızıgül'ün 11 Mayıs 2012 tarihinde "örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte yardımcı olmaktan", "Molotov kokteyli atmaktan" ve "mala zarar vermekten" hüküm giymesinden endişe duyuyor. İlk verilen 33 yıl 9 aylık cezada yapılan indirimlerle, Kırmızıgül 11 yıl 3 ay hapis cezasına mahkum edildi.

Kovuşturma çelişkili gizli tanıkların ifadelerine ve Kırmızıgül'ün eşkalinin Şubat 2010'da Molotov kokteyli fırlatılan protestoda yer aldığı iddia edilenlerinki ile uyuşmasına ve Kırmızıgül'ün poşu giymesine dayanıyor. Karar bir yandan temyiz edilecekken, bir yandan da Terörle Mücadele Yasaları'nın değiştirilerek uluslararası standartlara uyumlu hale getirilmesinin ve Türkiye'de gerçekleşen bütün kovuşturmalarda adil yargılanma standartlarının uygulanmasının önemine de dikkat çekiyor.

31 Mayıs 2012 - Başbakan Erdoğan'ın kürtajla ilgili açıklamaları bir insan hakları ayıbıdır

Uluslararası Af Örgütü Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın kürtajla ilgili çıkabilecek yasaya dair yaptığı açıklamalardan derin endişe duymakta. Eğer bu yasa onaylanırsa, kadınlar ve ergen kız çocuklarının ihtiyacı olan sağlık hizmetlerine erişim hakları ihlal edilmiş olacak.

Başbakan, AKP Kadın Kolları 3. Olağan Kongresi'nde kürtajı cinayetle kıyaslayan ve Sağlık Bakanı'na Türkiye'de daha kısıtlayıcı, yeni kürtaj yasaları yapma çağrısında bulunan açıklamalar yaptı. Kürtaj 1983'ten bu yana Türkiye'de yasal ve gebeliğin ilk 10 haftasında kadınların hamileliği sonlandırmasına izin veriliyor. 10 haftadan sonra yasal kürtaja sadece hamile kadının hayatını ya da sağlığını kurtarmak ve ceninde sakatlık durumlarında izin veriliyor. Kürtaja erişime getirilecek kısıtlamalar tıbbi kanıtlara aykırıdır. Türkiye'de kürtaj yaptırma ihtiyacı olan birçok kadının hayatı ve sağlığı, yasa dışı ve dolayısıyla genellikle güvenli olmayan prosedürlere başvurmak zorunda kalacağı için tehlikeye girecektir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, "kürtaj yasaları ne kadar kısıtlayıcı olursa, kürtajın güvensiz ve ölümlü sonuçlanabilir olma olasılığı o kadar yüksek olur".

Kürtaja erişim hakkına getirilen kısıtlamalar ile güvenli ve yasal kürtaj hizmetine erişimin engellenmesi, çok sayıda bağlayıcı uluslararası insan hakları sözleşmesinde güvence altına alınan kadın haklarını da ihlal etmektedir. Türkiye'nin de taraf olduğu Uluslararası Medeni ve Siyasi Hakları Sözleşmesi, Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakları Sözleşmesi ve Kadına Yönelik Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi de dahil olmak üzere birkaç uluslararası insan hakları sözleşmesi özünde kadının anne olup olmamaya, ne zaman, kiminle ve hangi sıklıkta anne olmaya karar verme yetisi ile doğal olarak bağlantılı bir dizi insan hakkını korumaktadır.

Bu sözleşmeleri yorumlamak üzere devletler tarafından yetkilendirilmiş Birleşmiş Milletler uzman kuruluşları kadınlar ve ergen kız çocuklarının, eğer gerekiyorsa, kürtajın da dahil olduğu cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerine kapsamlı bir şekilde erişimi konusunda üst üste çağrı yaptı.

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye hükümetine, kadınların haklarının kapsamlı bir şekilde korunması çağrısında bulundu.

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Direktörü Murat Çekiç, "Türkiye hükümeti, kadınların güvenli ve yasal kürtaj hizmetlerine erişimini kısıtlayıcı herhangi bir düzenleme yapmamalı ve Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin garanti altına aldığı kadın haklarına saygı duymalı" dedi.

13 Haziran 2012 - Türkiye AİHM'de dördüncü kez mahkum oldu

Uluslararası Af Örgütü, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) Türkiye'de vicdani ret hakkı ile ilgili verdiği son kararı memnuniyetle karşıladı. Mahkeme oybirliği ile "işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulmama" (Madde 3), adil yargılanma (Madde 6) ve "ifade, vicdan ve din özgürlüğü" (Madde 9) hakkının ihlal edildiği yönünde karar verdi.

Bu karar, son bir yıl içinde AİHM'in Türkiye'nin vicdani ret hakkını ihlal ettiği yönünde verdiği dördüncü karar. Temmuz 2011'deki Bayatyan Ermenistan'a Karşı Davası'nda Mahkeme ilk kez vicdani ret hakkının reddedilmesini, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 9. Maddesi uyarınca hak ihlali olarak kabul etmişti.

Türkiye, vicdani ret hakkının yasal olarak kabul edilmediği tek Avrupa Konseyi üyesi. Halil Savda vicdani reddini 2004'te açıkladı ve birçok kez tutuklandı, askerlik görevini yerine getirmeyi reddettiği için üç kez kovuşturulmaya maruz kaldı. 2004 ile 2009 arasında toplam 17 ay tutuklu kaldı. Halil Savda, 2007'de tutukluken kötü muamele gördüğünü, dört memur tarafından tekmelenip dövüldüğünü, ağzına kirli bir çaput tıktığını, üç gün boyunca sandalye ya da yatak olmayan bir odada çıplak tutulduğunu ve battaniye olmaksızın beton zeminde uyumaya zorlandığını iddia etmişti. Bu olaylar hiçbir zaman usule uygun bir şekilde soruşturulmadı.

Bu son karar, 2006'daki Ülke Türkiye'ye Karşı davasında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Osman Murat Ülke'nin defalarca kovuşturulmaya tabi tutulup ardından bir vicdani retçi ve inançları dolayısıyla pasifist olduğu için zorunlu askerlik yapmayı reddetmesi üzerine mahkum edilmesinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesini (insanlık dışı veya küçültücü muamele ya da ceza) ihlal ettiği hükmünü tekrarlamıştır. Mahkeme ayrıca Halil Savda'nın askeri mahkemenin tarafı olabileceğine dair korkusunun makul olduğuna dayanarak Sözleşme'nin 6. Maddesinin ihlal edildiği

kararını verdi. AİHM'in kararının ardından Uluslararası Af Örgütü'ne açıklama yapan Halil Savda, "Umarım bu karar Türkiye'de vicdani ret hakkının tanınması için yolu açar. Avrupa Konseyi Başkanlar Komitesi, Türkiye'ye yönelik baskıyı arttırarak bu hak ihlallerine kesin olarak son verilmesini ve bu kararların uygulanmasını sağlamalı. Bu da sadece yasada yapılacak bir değişiklikle olabilir. Bu önemli değişimi gerçekleştirmek için kampanyalar düzenleyen Uluslararası Savaş Karşıtları ve Uluslararası Af Örgütü gibi uluslararası kuruluşlara minnettarım" dedi.

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Direktörü Murat Çekiç, "bu karar Türkiye hükümetine bir kere daha vicdani ret hakkını tanınması gerektiğini hatırlatıyor. Temel bir insan hakkı olan ifade, vicdan ve din özgürlüğü hakkına saygı duyulmalı ve yetkililer derhal vicdani ret hakkının yasal olarak tanınması için gerekli adımları atmaları" dedi.

15 Temmuz 2012 - Ahmet Yıldız öldürüleli dört yıl oldu, adalet hala yerini bulmadı

Ahmet Yıldız'ın öldürülmesinin dördüncü yıl dönümünde Uluslararası Af Örgütü, sorumluların adil bir şekilde yargılanarak adalete teslim edilmesi yönündeki çağrısını yineledi.

Ahmet Yıldız 15 Temmuz 2008'de Üsküdar'da evinin önünde "eşcinsel töre cinayeti" olduğuna inanılan bir saldırıda vurularak öldürülmüştü. Vaka, Türkiye yetkililerinin doğrudan lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireylere yönelik şiddet olaylarını ele alma konusundaki başarısızlığının sembolü haline geldi. Dört yıldır yetkililer tarafından, Ahmet Yıldız'ın öldürülmesinden sorumlu tutulan tek şüpheli Yıldız'ın babası ve o da hala kaçak. Ölümünden önceki aylarda Ahmet Yıldız, aralarında babasının da olduğu, ailesinden gelen tehditleri araştırmaları için yetkililere suç duyurusunda bulundu. Ahmet Yıldız'ın öldürülmesinden sonra, Umraniye Başsavcılığı'nın şikayete ilgili kovuşturulmaya yer olmadığına dair karar verdiği ortaya çıktı. Başsavcının Kasım 2007'de bu kararı verirken derinlemesine ve etkin bir soruşturma gerçekleştirilmediğine dair güçlü kanıtlar bulunmakta. Şikayetten sekiz ay sonra Ahmet Yıldız vurularak öldürüldü. Öldürülmesinin ardından, Ahmet Yıldız'ın ölüm tehditlerini aylar önce şikayet etmiş olmasına rağmen, Ekim 2008'e kadar herhangi bir tutuklama emri çıkmadı. Bu arada davanın tek şüphelisi olan Ahmet Yıldız'ın babası bulunamadı. Her ne kadar şu an nerede olduğu belirsizliğini korusa da, o dönemdeki telefon kayıtları babanın Kuzey Irak'a kaçmış olabileceğine işaret ediyordu. Türkiye yetkilileri tarafından kimliği teşhis edilen şüphelinin henüz tutuklanmamış olması, Eylül 2009'da başlayan davanın gecikmelere maruz kalmasına neden oluyor...

Aradan dört yıl geçmesine rağmen Ahmet Yıldız'ın öldürülmesi ile ilgili kimse adalete teslim edilmedi. Uluslararası Af Örgütü, Türkiye yetkililerine, derhal son dönemde çıkarılan uluslararası tutuklama emrini mümkün olan her şekilde uygulamaya koyarak davada daha fazla erteleme olmasını güvence altına almasını çağrısında bulundu. Örgüt, aynı zamanda Türkiye yetkililerine, Ahmet Yıldız tarafından yapılan suç duyurusu üzerine harekete geçme konusundaki başarısızlıklarına dair bağımsız, adil, derinlemesine ve etkili bir soruşturma gerçekleştirmesi konusunda da çağrı yaptı.

1 Eylül 2012 - Halil Savda'nın ifade özgürlüğü hakkını kullanmasına izin verilmeli

Uluslararası Af Örgütü Türkiye yetkililerine, Halil Savda ve beş arkadaşının "barış yürüyüşleri" süresince ifade özgürlüğü ve toplanma hakkını kullanmalarını güvence altına alma çağrısında bulundu. Örgüt aynı zamanda yürüyüşlerinin 28. gününde Adana'da gözaltına alınmaları

ile ilgili endişesini dile getirdi.

Halil Savda ve ona eşlik eden beş arkadaşının 1 Eylül'de Hakkari'nin Uludere/Roboski bölgesinden başladığı barış yürüyüşünde grup, 28 Eylül'de öğlen sıralarında Osmaniye'nin Bahçe bölgesinde polis tarafından durduruldu.

Polis memurlarının, "bölgedeki hassasiyetler" sebebi ile ve yürüyüş "provokatif" olduğu için grubu durdurduğunu dile getirdiği iddia edildi. Polis memurları ilk başta Osmaniye Valisi'nin yürüyüşten durdurulması ve Ankara'ya ulaşmalarını engellenmesi yönünde emir geldiğini öne sürdü. Fakat daha sonra polis memurlarının Halil Savda'ya yürüyüşün durdurulma emrinin Osmaniye İlçe Emniyet Amiri tarafından geldiğini söylediği iddia edildi.

Uluslararası Af Örgütü'nün ulaştığı bilgiye göre, Halil Savda ve arkadaşları akabinde Kabahatler Kanunu uyarınca para cezası aldı. Onlara eşlik eden araç da çok yavaş sürdüğü için para cezası aldı. 28 Eylül 15.30 sularına grubun polis memurları tarafından zorla polis araçlarına bindirildiği öne sürüldü. Telefonlarına el kondu. Henüz doğrulanamayan kötü muamele ve kelepçelenme iddiaları da söz konusu. Avukatlarına göre 17.30 sularında Adana'nın Ceyhan bölgesinde serbest bırakıldılar.

Telefonlarına el konmadan önce Halil Savda Uluslararası Af Örgütü'ne şimdiye kadar 700 kilometre yürüdüklarını ve yürüyüşlerini yaya olarak devam etme konusunda kararlı olduklarını söyledi.

Uluslararası Af Örgütü Halil Savda ve arkadaşlarının ifade özgürlüğü ve toplanma hakkının, herhangi bir gerekçelendirme ve eylemlerinin halkın düzenine yönelik bir tehdit oluşturduğuna dair kanıt olmaksızın adil olmayan bir şekilde kısıtlandığına inanıyor. Uluslararası Af Örgütü yetkililere Halil Savda ve arkadaşlarının barışçı eylemine, yetkililer tarafından gerekçelendirilmemiş bir müdahale olmaksızın devam edebilmesini güvence altına alma çağrısında bulundu. Örgüt ayrıca yürüyüşlere yönelik kısıtlamaların orantılı, gerekçelendirilebilir ve güç kullanımına başvurulmadan gerçekleştirilmesinin de güvence altına alınması konusunda çağrı yaptı. Grubun usulsüz bir şekilde gözaltına alınması ve telefonlarına el konmasını sebepleri bilinmiyor.

TÜRKİYE MASASI AÇIKLAMALARI

2 Eylül 2012 - Tarihi karara göre Türkiye yetkilileri aktivist Engin Çeber'in gözaltında ölümüne sebebiyet verdi

İki ceza infaz koruma memuruna ve bir cezaevi müdürüne Ekim 2008'de aktivist Engin Çeber'i işkenceyle öldürmek suçundan müebbet hapis cezası verildi. Uluslararası Af Örgütü kararı ülkede adaletin sağlanması açısından tarihi olarak nitelendiriyor. 60 devlet görevlisinin yeniden yargılandığı davada, dokuz devlet görevlisine daha Çeber'in 10 günlük gözaltı süreci sonrasında, ölümünde oynadıkları rol nedeniyle, beş aydan 12 yıl altı aya kadar olmak üzere hapis cezası verildi. Uluslararası Af Örgütü Avrupa ve Orta Asya Direktörü John Dalhuisen "Türkiye'de devlet görevlileri nadir olarak işkence ve kötü muamele nedeniyle adaletin karşısına çıkarılıyor; bu nedenle karar bir dönüm noktası teşkil ediyor. Bir cezaevi müdürünün işkenceyle ölüme sebebiyet vermekten sorumlu bulunması da oldukça önemli. Devlet görevlileri, emirlerinde çalışan polis memurlarının, infaz koruma memurlarının ve askerlerin herhangi bir koşulda işkence suçunu işlemediklerini temin ederek işkenceyi ortadan kaldırma sorumluluklarından kaçamazlar" diye konuştu. Ancak kararların temiz edilmesi beklentisinden, ailenin adalet beklentisi sürüyor. Uluslararası Af Örgütü'ne konuşan Engin Çeber'in ablası Şerife Çeber, "Hiçbir karar kardeşimi geri getiremez. Kardeşime yapılan işkencede yer alan ya da işkenceyi görmezden gelen birçok kişi özgür. Üç kişi kardeşimin işkenceyle ölümüne sebebiyet vermekten sorumlu bulundu. Bu davayı sadece Engin için adaletin sağlanması amacıyla sürdürmedik. Gözaltında ölümlerin sona ermesi amacıyla da mücadele verdik" dedi. İkinci dava, Türkiye'de ilk defa dört devlet görevlisine işkenceyle ölüme sebebiyet vermekten müebbet hapis cezası veren ilk davanın kararının Yargıtay tarafından bozulmasının beş ay ardından Şubat 2012'de başladı. Yargıtay'ın kararı bozmaya yönelik kararı, mahkeme belgelerinde yapılan yazı hataları ve bazı sanıkların aynı avukatla savunulmaları sonucu adil yargılanma haklarının ihlali ile temellendirildi. Yeniden yargılanma sürecinde, ilk davada müebbet hapis cezası alan dördüncü ceza infaz koruma memuruna iki yıl altı aylık hapis cezası verildi. Memur, cezaevinde kaldığı süre göz önünde bulundurularak serbest bırakıldı. İki polis memuruna, Engin Çeber ve diğer iki tutukluya işkence yapmaktan yedi yıl altı aylık ve iki yıl altı aylık hapis cezası verildi. Üç ceza infaz koruma memuruna her biri dört yıl iki aylık olmak üzere üç hapis cezası verildi. Engin Çeber ve diğer iki aktivisti cezaevine götüren çavuşa iki yıl altı aylık hapis cezası verildi. Cezaevi doktoruna ise sahte evrak tanzim etmekten üç yıl bir buçuk ay hapis cezası verildi.

14 Eylül 2012 - Komşu ülkeler Suriye sınırlarında kalmış mültecilerin güvenliğe erişimini güvence altına almalı

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye ve Irak yetkililerine, Suriye'ye olan bütün sınırlarını Suriye'deki artan şiddet olaylarına kaçan mültecilere açma çağrısında bulundu. Hem Türkiye hem de Irak, mültecilerin kendi bölgelerine girmesini ertelıyor, böylece aynı zamanda onların korunma alanına erişimi de engellenmiş oluyor. Uluslararası Af Örgütü komşu ülkelerin çok sayıda mülteciye ev sahipliği yapma çabasını memnuniyetle karşılıyor ve bu ülkelerin, şu an en çok ihtiyaç duyulan yardım ve korumayı sağlayarak, nasıl bir sorumluluğuna altına girdiklerini de kabul ediyor. Uluslararası Af Örgütü, Birleşmiş Milletler Suriye Bölgesel Müdahale Planı'nda belirtildiği üzere, bu çabaların fon çağrılarında daha cömert bir şekilde cevap vererek desteklemelidir. BM Mülteci Komiserliğine (UNHCR) göre, Mart 2011'den bu yana Suriye'den kaçan çeyrek milyondan fazla birey ya mülteci olarak kayıtlara geçti ya da Türkiye, Irak, Ürdün ve Lübnan gibi komşu ülkelerde kayıt altına alınmayı bekliyor. Bir yandan da bu sayı giderek artıyor. Birçok Suriyeli mültecinin daha bu ülkelere ulaştığına ama kayıt altında alınmadığına inanılıyor. Türkiye/Suriye sınırında kalan mülteciler Uluslararası Af Örgütü'nün eriştiği bilgiye göre, 10.000'den fazla birey Suriye'de Türkiye sınırında Kilis ve Hatay'ın yakınında kalmış ve Türkiye'ye kabul edilmeyi bekliyor. Uluslararası Af Örgütü küçük grupların sınırı geçmesine ve kamplara sevk edilmesine izin verilirken, tarama ve kayıt esnasında yaşanan aksaklıkların Ağustos sonundan bu yana binlerce bireyin Suriye'de kaldığı anlamına geldiğinin farkında. Raporlara göre, sınırda kalanlara yemek ve su gibi temel yardımlar sağlanıyor. Uluslararası Af Örgütü, Suriye'den Türkiye'ye yeni gelenler için, etkili tarama ve kayıt düzenlemelerinin uygulamaya konmasındaki ihtiyacın farkında. Genel bir güvenliğin sağlanmasına ek olarak, etkili tarama ve kayıt uygulamaları da mülteci ve sığınmacı kamplarının sivil ve insani karakterini korumak adına gerekli. Yine de bu gereklilikler, Türkiye'nin uluslararası hukuk uyarınca sahip olduğu yükümlülüklerle bağlı kaldığı bir şekilde, Suriye'den kaçmaya çabalayan kimsenin güvenliğini tehlikeye atmadan gerçekleştirilmelidir. Uluslararası Af Örgütü aynı zamanda çok sayıda insanın Suriye'den kaçıp Türkiye'ye sığınmak istemesinin bir sonucu olan kamp kapasitesinin artırılması konusundaki lojistik zorlukların da farkında. Türkiye yetkililerine yazdığı mektupta Uluslararası Af Örgütü Suriyelilerin kaldığı mülteci kamplarının Suriye sınırına aşırı yakın olması konusundaki endişesini yineledi. Nisan 2012'de Kilis kampında ya da bu kampın yakınında olan mültecilerin, Suriye'deki çatışmalardaki serseri kurşunlarla yaralandığı iddia edildi. Uluslararası Af Örgütü Suriye sınırındaki kampların sınıra yakınlığının orada yaşayanlar için ciddi bir güvenlik tehdidi oluşturduğuna ve orada yaşayanların güvenli bir uzaklığa taşınması gerektiğine inanıyor. Örgüt aynı zamanda aralarında Uluslararası Af Örgütü'nün de bulunduğu insan hakları kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin kamplara girmesine ve oradaki koşulları gözlemleyip orada bulunan mültecilerle konuşmalarına izin verilmesi çağrısında bulundu.

21 Eylül 2012 - Balyoz davasında karar açıklandı

Hükümeti devirmek için şiddet içeren bir darbe planı hazırlamakla suçlanan 365 sanığın yargılandığı davada karar verildi. Üç sanık için ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi ve darbeye eksik teşebbüsten cezaları 20 yıla indirildi. 34 sanık beraat ederken diğer sanıklara ise 16 ila 18 yıl arasında hapis cezası verildi. Kararın temyize taşınacağı düşünülüyor. Dava, halkı galeyana getirmek için şiddet olayları içeren bir darbe planı ve askerinin hükümeti ele geçirme iddiasına dayanıyordu. Eğer iddia edilen plan gerçekleşseydi birçok vatandaş ölecekti ve bunun yanı sıra bir dizi ağır insan hakkı ihalleri gerçekleşecekti. İnsan haklarının korunması açısından bu tarz iddiaların etkili bir şekilde oluşturulması ve sorumluların adil bir yargılanma süreci ile adalete teslim edilmesi hayati derecede önem taşıyor. 1960'tan bu yana Türkiye'de üç askeri darbe gerçekleşti, en yakın tarihte 1980'de gerçekleşen darbeye geniş çaplı ve sistematik insan hakları ihalleri gerçekleştirildi. Bu hak ihallerinden sorumlu olanlar hala adalete teslim edilmedi. Balyoz davası Türkiye'deki kamuoyunu da ikiye böldü: bir taraf, davanın uzun süredir bilfiil cezasızlığa konu olan orduda gerçekleşen hak ihallerini hedef alan çığır açar nitelikte bir adli takibat olduğuna inanıyordu; diğer taraf ise bir hükümet darbesi olarak davanın ordudaki eleştirel kesimi susturmak için olduğuna inanıyordu. Davada, kovuşturmada kullanılan bazı delillerin uydurma olduğu gibi iddiaların yol açtığı sorunlarla karşılaşıldı. Dava bu tarz hak ihallerinden sorumlu olanların adalete teslim edilmesinin önemini altını çiziyor ve bu iddiaların etkili bir şekilde oluşturulmasını, ardından da uluslararası standartlarla uyumlu ve adil yargılanma süreçlerinin geldiği bu soruşturmanın gerçekleşmesini güvence altına alıyor.

28 Eylül 2012 - Ali Tanrıverdi'nin devam eden KCK suçu soruşturması ile ilgili evine baskın düzenlenmesi endişe verici

Uluslararası Af Örgütü olarak, İnsan Hakları Derneği Mersin Şubesi'ne ve şube başkanı Ali Tanrıverdi'nin devam eden KCK suçu soruşturması ile ilgili evine baskın düzenlenmesi konusunda duyuyoruz. Baskınlar 25 Eylül 2012'de sabah saat 05.00'te gerçekleşmiştir. Uluslararası Af Örgütü bu baskınların bağımsız tanıklar olmaksızın gerçekleştiğine inanmaktadır. Arama yetki belgesinin düzenlenmesine inanılıyor olması rağmen, İnsan Hakları Derneği Mersin Şubesi'nde yapılan aramaya ait yazılı bir belge ulaştırılmamıştır. Dernek çalışanları insan hakları ihalleri iddiaları ile derneğe başvuran bireylere ait hassas bilgiler içeren iki sabit disk ve bir dizüstü bilgisayarının eksik olduğunu belirtti. İnsan Hakları Derneği Mersin Şubesi adalet ve tazminat arayan insan hakları ihlal edilmiş mağdurlara tavsiye ve hukuki destek sağlayan bir dernektir. • Uluslararası Af Örgütü, insan hakları savunucularının insan hakları ihallerini inceleme altına almasının bir hak olduğuna inanır ve BM İnsan Hakları Savunucularının Korunması Bildirgesi'nde güvence altına alınan meşru çalışmalarının özgürce ve misilleme korkusu olmadan yürütülmesine olanak sağlanması zorunludur. • Uluslararası Af Örgütü, İnsan Hakları Derneği Mersin Şubesi'nde yapılan aramanın gece saatlerinde gerçekleşmesinden dolayı, muhtarın orada bulunması ama bağımsız gözlemcilerin orada bulunmamasından ötürü aramanın keyfi olarak gerçekleştirildiği konusunda endişe duymaktadır • İHD'nin orada bulunan tüm taraflar tarafından imzalanması gereken arama kaydının düzenlendiğine dair bilgisi yoktur. • Uluslararası Af Örgütü aramanın uygulanmasındaki yöntemlerden dolayı delillerin uydurma olmasına karşı güvence altına alınması konusunda endişe duymaktadır. • Uluslararası Af Örgütü insan hakları örgütlerinin hedef gösterilmesinden, insan hakları ihallerini şikayet eden bireylerle ilgili hassas bilgileri barındırma olasılığı olan belgelerin ele geçirilmesinin raporlanmasından, ve şube tarafından yapılan insan hakları çalışmalarına olumsuz etkisinden dolayı endişe duymaktadır. • Kovuşturmalarda süregelen bir durum olarak insan hakları yasaları tarafından ifade özgürlüğü, eylemlere katılmak, basın açıklamaları gibi korunan eylemler, delil olarak kullanılmaktadır, Bu bağlamda Uluslararası Af Örgütü meşru aktivizmin suç oluşturan eylem niteliğinde kullanılmamasından endişe etmektedir. • İnsan Hakları Derneği Mersin Şubesi Başkanı Ali Tanrıverdi evine düzenlenen eşzamanlı bir baskında gözaltına alındı ve 24 saat boyunca avukatı ile iletişim kurmasına izin verilmedi. Gözaltında bulunan herkesin istedikleri avukat ile görüşme hakkı vardır ve aileleri gözaltına alındıklarına dair bilgilendirilmelidir. Uluslararası Af Örgütü Türkiye'deki kanuni hükümlerin tutuklama öncesi ilk 24 saatte bir avukata ulaşımını engellenmesine kabul edilemez bir hak sınırlandırılmasına karşı çıkar.

21 Aralık 2012 - ODTÜ'de yaşanan olaylar hızlı, kapsamlı ve tarafsız bir şekilde soruşturulmalı

Uluslararası Af Örgütü, 18 Aralık'ta Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Kampüsü'nde, emniyet görevlilerinin göstericilere karşı aşırı güç kullandığı olayların hızlı, kapsamlı ve tarafsız bir şekilde soruşturulması çağrısında bulunuyor. Uluslararası Af Örgütü, Türkiye yetkililerini, Türkiye'nin de taraf olduğu Uluslararası Siyasal ve Medeni Haklar Sözleşmesi'nin ifade ve toplanma özgürlüğü haklarını koruyan 19. ve 21. maddelerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirecek şekilde, polislerin barışçıl göstericilere yönelik aşırı güç kullanmayacak olmasını garanti altına almaya çağırıyor. Uluslararası Af Örgütü, Türkiye yetkililerini, polislerin 18 Aralık 2012 tarihinde ODTÜ Kampüsü'nde barışçıl göstericilere karşı aşırı güç kullanmasını hızlı, kapsamlı ve tarafsız bir şekilde soruşturmaya çağırıyor.

ENGİN ÇEBER DAVASI GÖZLEMİ

Barbara Neppert – Uluslararası Af Örgütü Almanya Şubesi Türkiye Koordinatörü

Uluslararası Af Örgütü, dünya çapında yürüttüğü işkence, cezasızlık ve adil olmayan yargılamalarla mücadelenin çalışmalarının bir parçası olarak Türkiye’de de çok sayıda davaya ilişkin duruşmaları gözlemlemektedir. Farklı insan hakları alanlarından seçilen emsal niteliği taşıyan davaları gözlemlemek üzere farklı ülkelerden, deneyimli Uluslararası Af Örgütü üyeleri görevlendiriliyor. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi’nin koordinasyonunda yürütülen bu dava gözlem çalışması kapsamında, 6 Ağustos 2012’de gözlem yapmak üzere Türkiye Şubesi Direktörü Murat Çekiç ile birlikte, Bakırköy İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki Engin Çeber davası duruşmasına gönderildim. Aktivist Ferhat Gerçek’in polis tarafından vurulmasına karşı yapılan bir protestoya katılmasından sonra tutuklanan, 29 yaşındaki Engin Çeber, 28 Eylül - 7 Ekim arasında İstanbul’da gözaltında ve cezaevindeyken, iddialara göre tekmelenip odun ve metal sopalarla dövüldükten sonra 10 Ekim 2008’de öldü. Otopsi raporuna göre ölümüne kafasına aldığı darbeler sonucu oluşan beyin kanamasının sebep oldu.

Haziran 2010’da, polis memurları ve ceza infaz koruma memurları da dâhil olmak üzere 19 yetkili, işkence ile ölümüne sebebiyet vermektense görevi ihmale pek çok suçtan mahkûm oldu. Türkiye hukuk tarihinde bir ilk gerçekleşerek dört devlet yetkilisi işkenceyle ölümüne sebebiyetten ömür boyu hapse mahkûm edildi. Ancak, Aralık 2011’de Yargıtay Temyiz Mahkemesi bu hükümleri usulden bozmaya karar verdi.

Uluslararası Af Örgütü’nün Türkiye’de işkence faillerinin dokunulmazlığı konusundaki uzun süredir devam eden kaygılarından dolayı, Uluslararası Af Örgütü gözlemcileri bu davanın pek çok duruşmasını izledi. Uluslararası Af Örgütü, erteleme olmadan yeniden yargılama yapılması için, Türk yetkili mercilerine baskı yapmaya da devam etti.

Murat ve ben duruşma başlamadan önce adliye binasına vardığımızda mahkemenin önünde çok sayıda polis memuru vardı. Giriş kontrolünden bir problem olmadan geçtik. Farklı türdeki mahkemelerden oluşan adliye binası çok büyüktü ve binada duruşma salonunu bulmak kolay değildi. Önceden bildirilen salonun önünde bir süre bekledikten sonra duruşmanın burada gerçekleşmeyeceğini fark ettik. Aceleyle doğru duruşma salonuna geçtik. Birçok polis memuru oradaydı. Bana gergin bir hava var gibi geldi. Avukatlar ve medya hâlihazırda içeriye çağırılmıştı. Biz de içeriye girmek istedik, Uluslararası Af Örgütü’nden özel görevlendirme mektubumu gösterdim ama polis memurları bize engel oldu. Hâkimin avukatlar, gazeteciler ve akrabalar dışında kimsenin içeri alınmamasına karar verdiğini iddia ettiler. Duruşmanın halka açık olması gerektiği için bu uygulama yasal değil. Tercümanlığı da üstlenen Murat, polis memurlarını görevlendirme belgesini hâkime vermeleri ve Uluslararası Af Örgütü delegasyonuna gözlem yapmasına müsaade etmesi için hâkime sormaları için baskı yaptı. Bir süre sonra polis memuru hâkimin ve davalı avukatların iznini aldığımızı bildirdi. Buna rağmen bize içeri girmek için yol açması için polis memurunu zorlamak durumunda kaldık.

Hakkında soruşturma açılan ceza infaz koruma memurlarından dördü, tutuklu sanıklar, avukatları ve Engin Çeber’in ailesinin avukatları orada bulunuyordu. 10 jandarma davalıları çevreliyordu ve sekiz polis memuru da duruşma salonunda bulunmaktaydı. Daha önce hiçbir duruşma salonunda bu kadar çok polis memuru görmedim. Geniş ölçüdeki polis varlığı tehditvari bir izlenim yaratıyordu. Dava dört yıldır devam ediyor, bu kadar uzun zaman boyunca davada polis memuru olmamasından sonra bu kadar çok polis memurunu görevde görmek bana garip geldi. İzleyiciler arasında gazeteciler ve muhtemelen suçlanan polis memurlarının aile üyeleri vardı.

Hâkim bir insan hakları örgütünün temsilcisinin orada bulunmakta olduğunu söyleyip benim adımdan sonra, Engin’in ailesinin avukatlarından biri büyük çaptaki polis mevcudundan dolayı herkesin duruşma salonuna girmekten korktuğunu söyledi. Ardından, avukat Taylan Tanay davanın açık olduğunu ve

kanıtların aynı mahkeme tarafından daha önce ispat edildiğini belirtti. Bu mahkeme zaten dört cezaevi görevlisini ömür boyu hapse mahkûm etmişti ve sadece usule ilişkin nedenler yüzünden Yargıtay bu kararı bozmuştu. Söz alan avukat, hiçbir erteleme olmadan davalıları işkenceyle ölümüne sebebiyet vermektense mahkûm etmesi ve diğer pek çok davalıya dokunulamamasına sebebiyet verecek beş yıl sonraki zaman aşımını da göz önünde bulundurması konusunda mahkemeyi uyardı.

Hâlihazırdaki dört sanığın avukatları: ‘Bu hızlıca yapılan göstermelik bir duruşma mı yoksa adil bir yargılama mı?’ diye sordu. Bu soruyu soruşturmanın yapıldığı ve delillerin ispat edildiği dört yıllık duruşmalardan sonra sordular. Engin Çeber’in ölümüne yol açan sebepler için bir başka soruşturma ve olay yeri incelemesi talep ettiler. Sonrasında da sanıklar kendi savunmalarını yaptı. Her biri kendisinin tamamen masum olduklarını iddia etti ve mevcut bulunmayan diğer davalıların rolünün soruşturulmasını istedi. Bu sırada Engin Çeber’in kız kardeşi bağıyordu: ‘Kardeşimi istiyorum, hepimiz birlikte onu toprağın altına koydunuz!’ Ve masum olduğunu iddia eden sanıklardan birine bakarak: ‘Başlıca sorumlu ol!’ Atmosfer gergindi.

Sanık polis memurlarının avukatlarının duruşmayı uzatmak için mümkün olan her türlü yasal yola başvurduğu intibasını edindim. İşkencecilere karşı yıllar sonra -dava toplum tarafından unutulduğunda- zaman aşımı ya da çok küçük cezalarla sonuçlanan pek çok dava biliyoruz.

Davada yeni olan savcı selefleriyle neredeyse aynı şeyleri talep etti: dört sanıktan sadece ikisi için ömür boyu hapis ve diğer ikisinin serbest kalması. Baş hâkim ve iki yüksek mahkeme üyesi sadece serbest kalma taleplerini reddetti. Duruşma sonunda dava ertelendi.

Engin Çeber’in arkadaşları işkencecilere karşı uzayıp giden bu davayı protesto etmek amacıyla adliye binasının dışında bir nöbete başladılar, bir pankart açtılar ve birkaç slogan attılar. Mahkemeyi, Engin Çeber’e işkence edilmesi ve öldürülmesi ile ilgili o zamanki adalet bakanı Mehmet Ali Şahin’in devletin mazur görülmesini istemesine ve suçluların adaletin önüne getirileceğini garanti eden ilk bakan olmasına rağmen, davanın en sonunda birkaç mahkûm ve pek çok dokunulmazlık vakasıyla sonuçlanması korkusuyla terk ettik.

EK Bilgi:

4 Ekim 2012 tarihinde gerçekleştirilen bir sonraki duruşmada iki ceza infaz koruma memuruna ve bir cezaevi müdürüne Ekim 2008’de aktivist Engin Çeber’i işkenceyle öldürmek suçundan müebbet hapis cezası verildi. Uluslararası Af Örgütü kararı Türkiye’de adaletin sağlanması açısından tarihi olarak nitelendiriyor.

İlk yargılama sürecinde müebbet hapis cezası alan dördüncü ceza infaz koruma memuruna iki yıl altı aylık hapis cezası verildi. Memur, cezaevinde kaldığı süre göz önünde bulundurularak serbest bırakıldı.

60 devlet görevlisinin yeniden yargılandığı davada, sekiz kamu görevlisi daha, Çeber’in 10 gün boyunca gözaltındayken ölümünde oynadıkları rol nedeniyle, beş aydan 12 yıl altı aya kadar olmak üzere hapis cezası verildi.

Uluslararası Af Örgütü’yle konuşan Engin Çeber’in ablası Şerife Çeber, “Hiçbir karar kardeşimi geri getiremez. Kardeşime yapılan işkencede yer alan ya da işkenceyi görmezden gelen birçok kişi özgür. Üç kişi kardeşimin işkenceyle ölümüne sebebiyet vermektense sorumlu bulundu. Bu davayı sadece Engin için adaletin sağlanması amacıyla sürdürmedik. Gözaltında ölümlerin sona ermesi amacıyla da mücadele verdik” dedi.

“ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ YILLIK RAPORU 2012 ADALETSİZLİK VE ZULÜM ARTIK ESKİSİ GİBİ İŞLEMİYOR”

Her yıl olduğu gibi Uluslararası Af Örgütü son bir yılda yaşanan insan hakları Her yıl olduğu gibi Uluslararası Af Örgütü son bir yılda yaşanan insan hakları ihlallerini ve dünya çapındaki ülkelerdeki insan hakları durumunu mercek altına aldığı yıllık raporunu 24 Mayıs'ta yayımladı. Bir yıl içinde yaşanan ve tarihe yön veren olaylar, - hareketin 50. yılını kutladığı- 2011'de 155 ülke ve bölgede insan hakları durumu, Uluslararası Af Örgütü Yıllık Raporu 2012'de gözler önüne serildi. Uluslararası Af Örgütü Raporu 2012, en az 91 ülkede ifade özgürlüğüne getirilen kısıtlamaları belgelerken, en az 101 ülkede yaşanan işkence ve kötü muamele vakalarını da -çoğu vaka gösterilere katılım sebebiyle gerçekleşti- gözleri önüne serdi. Rapor ayrıca ulusal ve uluslararası düzeyde liderlerin insan haklarını nasıl koruyamadıklarına dikkat çekiyor. Uluslararası toplulukların insan hakları krizine bazen korku, bazen kaçamak cevaplar, bazen ise fırsatçılık ve ikiyüzlülükle cevap verdiği vurgulanıyor. Bu durum özellikle hükümetten gelen baskılara değişik tepkilerin verildiği Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da belirgindi. 2011 gerçekten de çalkantılı bir yıl oldu. Milyonlarca insan özgürlük, adalet ve onurunu talep etmek için sokaklara döküldü - bazıları da hafızalardan silinmeyecek zaferler kazandı. Uluslararası Af Örgütü 50 yılı arkasında bırakırken,

yayımladığı bu rapor sadece insan hakları ihlallerinin gölgesinde yaşayan bireylerin içinde bulunduğu duruma tanıklık etmiyor, aynı zamanda insan hakları ve insanlık onurunu güvence altına almak isteyen ve genellikle tehlike altında bulunan bireyleri de gün ışığına çıkarıyor. Türkiye'de ise söz verilen anayasal ve diğer yasal düzenlemeler gerçekleşmedi. Aksine, ifade özgürlüğü hakkı tehdit edildi ve göstericiler artan polis şiddetiyle karşılaştı. Kusurlu terörle mücadele yasaları kapsamında yapılan binlerce kovuşturma adil yargılama standartlarını yakalayamadı. Bombalı saldırılar sivillerin yaşamına mal oldu. Adalet sisteminde vicdani ret hakkının tanınması ya da çocuk haklarının korunması konularında hiçbir ilerleme kaydedilmedi. Mülteci ve sığınmacıların, lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireylerin hakları yasa güvencesiz olmaya devam etti. Kadına yönelik şiddeti önleme mekanizmaları yetersiz kaldı. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Direktörü Murat Çekiç, “2012'de yeni bir anayasadan yapılacak olması, özellikle ayrımcılığın (cinsel yönelim ve cinsiyet ayrımcılığı da dahil) önlenmesi ve ekonomik, sosyal ve kültürel hakların, insan haklarının korunmasını güvence altına almak için iyi bir şans” açıklamasında bulundu. Tunus ve Mısır'da yılın başında gerçekleşen ayaklanmalar önce bütün bölgeye ardından da

Moskova'dan Londra'ya, Dakar'dan New York'a dünya çapına yayıldı. Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da bastırılmış sorunları ve istekleri olan ayaklanan kuşak sokağa döküldü. Yenilmesi imkansız olarak görülen on yıllardır hüküm süren liderler devrildi ya da hükümdarlıkları tehlikeye girdi. Bu olaylardan ilham alan Afrika'da yaşayan insanlar da siyasi özgürlükler ve umutsuz gözükten sosyal ve ekonomik koşullar için protestolar düzenledi. Uluslararası Af Örgütü yayımladığı 50. küresel insan hakları raporunda, son 12 ayda protestocuların gösterdiği cesaretin, BM Güvenlik Konseyi'nin daha yorgun, duruma ayak uyduramaz ve giderek amacına uygun olmadığı gösteren liderlerin başarısızlığıyla eşdeğerde olduğunu dile getirdi. Temmuz ayında BM'nin Silah Ticareti Anlaşması için toplanması, insan haklarını kendi çıkarları ve kârın önüne koyma konusunda siyasetçiler için zorlu bir sınav olacak. Güçlü bir anlaşma olmaksızın BM Güvenlik Konseyi'nin küresel barışı ve güvenliği koruyuculuğu, asil üyelerinin dünyanın en büyük silah tedarikçisi olmasına rağmen her türlü çözümlü mutlak bir şekilde veto etme hakkı ile, başarısızlığa mahkum gibi görünüyor. Uluslararası Af Örgütü Genel Sekreteri Salil Shetty, “Liderlerin başarısızlığı, siyasetçilerin protestolara zalimane bir şekilde tepki vermeleri ya da kayıtsız kalmalarıyla geçen yıl küresel bir boyut kazandı. Hükümetler meşru liderlik göstermeli ve güçlüye dizginleyerek, güçsüze de koruyarak adaletsizliği reddetmeli. Şimdi insanları kurumların, hakları da karların önüne koyma zamanıdır. Her ne kadar zalim olsa da, liderleri devirmek uzun dönemli değişimler için yeterli değildir. Hükümetler ifade özgürlüğünü hem ülkelerinde hem de ülke dışında da korumak için uluslararası sorumlulukları ciddiyetle yüklenmeli ve yasa önünde adalet, özgürlük ve eşitliği güvence altına alacak yapı ve sistemlere yatırım yapmalı. Protestocular değişimin olanaklı olduğunu gösterdi. Onlar hükümetleri adalet, eşitlik ve insan onurunu savunmaları konusunda düelloya davet etti. Onlar aynı zamanda bu beklentileri karşılamayan liderlerin artık kabul görmeyeceğini de gösterdi. 2012 talihsiz bir şekilde başladı ama hareket geçilen bir yıla dönüşmeli” dedi.

ÖLÜMCÜL KÜRESEL SİLAH TİCARETİ

Uluslararası Af Örgütü, 2012 yılı Temmuz ayında, ağır insan hakları ihlalleri, savaş suçları ya da yoksulluğa sebep olacak şekilde silah kullanması muhtemel ülkelere silah ticaretini önlemek için güçlü bir Silah Ticareti Anlaşması için çağrıda bulunacak.

Bunun nedenleri ise şöyle:

Uluslararası Af Örgütü tarafından belirlenen insan hakları ihlallerinin en az yüzde **60'**ında küçük ve hafif silahlar kullanıldı.

Birleşmiş Milletler'e göre **55** silahlı grup ve devlet çocukları asker ya da yedek birlikler olarak kullanıyor.

Sadece **35** ülke konvansiyonel silahların transferi konusunda ulusal rapor yayımlıyor.

ÖLÜM CEZASI

2011 yılında ölüm cezasını kaldırmak için büyük ilerleme kaydettik ancak hala yapılacak çok şey var:

Dünyada **198** ülke arasında **21**'inde on yıl önceki oranın üçte birinden daha az ölüm cezası uygulandı.

Çin **binlerce** vatandaşını infaz etti - toplam infaz sayısı ise açıklanmadı.

2011 yılı sonu itibarıyla ölüm cezasına mahkum edilen **en az 18,750** kişi vardı.

İran, Kuzey Kore, Suudi Arabistan ve Somali'de hala **halka açık infaz** uygulaması devam ediyor.

AMNESTY INTERNATIONAL

2011 yılında dünya çapında yaygın protesto gösterileri düzenlendi. İfade özgürlüğü üzerindeki kısıtlamalara rağmen en az

91 ülkede halk, demokrasi, özgürlük ve adalet isteklerini sokaklarda, yayımlar yaparak ve internet üzerinden dile getirdi.

Birçok ülkede protesto gösterileri şiddet kullanılarak bastırıldı.

En az 101 ülkede, çoğu hükümet karşıtı gösterilere katıldıkları gerekçesiyle,

çok sayıda kişi işkence gördü ve kötü muameleyle maruz bırakıldı.

Uluslararası toplum adalet ve güvenliği sağlamak yerine baskıcı devletleri silahlandırdı.

500,000 kişi hayatını kaybediyor.

Milyonlarcası silahlı çatışma, şiddet ya da insan hakları ihlalleri sonucunda yaralanıyor, acımasızca baskı altına alınıyor, tecavüze uğruyor ya da evlerini terk etmek zorunda kalıyor.

1977 yılında ölüm cezasına karşı kampanya yapmaya başladığımızda,

sadece **16** ülkede tüm suçlar için ölüm cezası kaldırılmıştı. Bugün ise **141** ülkede yasa da da uygulamada ölüm cezasına başvurulmuyor.

Bu belgedeki standartlar tüm durumlarda uygulanmalıdır ve Uluslararası Af Örgütü'nün bütün insan hakları ihlallerine bağlı olduğu ülkelerle çalışır. Tüm çözümler yalnızca adaletle mümkündür.

Dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşanan insan hakları ihlalleri ile ilgili kaygılarımızın bir özünü ve ölüm cezası ile küresel silah ticareti konusunda veri ve rakamlara göz atmak için lütfen sayfayı çevirin.

Ancak **değişim mümkün.**

SO YERER

Daha fazla bilgi ve güncellemeler için: <http://bit.ly/2012raporu>

AMNESTY INTERNATIONAL

Uluslararası Af Örgütü, 150'den fazla ülke ve bölgede 3 milyon destekçi, üye ve aktivistten oluşan ağır insan hakları ihlallerine karşı kampanya yürüten küresel bir harekettir.

Viyana'da İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde ve diğer uluslararası insan hakları standartlarında yer verilmiş olan tüm haklardan herkesin faydalanmasıdır.

Herhangi bir hükümet, siyasi ideoloji, ekonomik kazanç veya dinden bağımsız ve temel olarak üyelerimizin bağlıları ve kamusal bağlarıyla faaliyet göstermektedir.

İndeks: POL 10/003/2012 Turkish
Mayıs 2012
Amnesty International
International Secretariat
Peter Benenson House
1 Euston Street
London WC1X 0DW
United Kingdom
amnesty.org

ULUSLARARASI ADALET İÇİN 10 MUM

Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin kurulmasından bu yana geçen 10 yıl içerisinde dünyanın en ağır suçlarının mağdurları için adaletin sağlanmasında gelişme kaydedildi. Uluslararası Af Örgütü Hukuk Danışmanı Jonathan O'Donohue, Mahkeme'nin bugüne kadarki başarılarını ve önündeki zorlukları inceliyor

Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin (UCM) 10. yıl dönümü olan 1 Temmuz 2012'de kutlayacak çok şeyimiz var. Mahkemenin varlığı, savaş suçları, soykırım ve insanlığa karşı suçların mağdurlarına ve mağdurların ailelerine adalet umudu veriyor.

Bu suçları işlemeyi planlayan insanların da artık iki kere düşünmesi gerekiyor çünkü eylemlerinden sorumlu tutulabileceklerini biliyorlar.

Nisan 2012'deki Kony 2012 Kampanyası, Joseph Kony'nin insanlığa karşı suçlar ve savaş suçu suçlamalarından tutuklanması çağrısında bulundu. Kampanyanın yarattığı devasa tepki UCM'nin küresel ölçekte tanındığını ve ona saygı duyulduğunu gösterdi.

14 Mart 2012'de UCM, Thomas Lubanga'yı Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde çocukları askere almak ve çocuk asker kullanmaktan mahkum eden ilk kararını açıkladı. Mahkeme, Orta Afrika Cumhuriyeti, Fildişi Sahili, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Kenya, Libya, Sudan'ın Darfur bölgesi ve Uganda'daki suçları soruşturuyor ve dava etmeyi amaçlıyor. Ayrıca, UCM Afganistan, Kolombiya, Gürcistan, Honduras ve Nijerya'nın da aralarında bulunduğu diğer ülkelerde var olduğu iddia edilen suçlar hakkında yeni incelemelere başlamayı kararlaştırdı.

Uluslararası Af Örgütü, UCM için lobi faaliyetleri yürütmeye 1994 yılında başladı. Mahkemeyi ve görevlerini tanımlayan Roma Statüsü Temmuz 1998'de kabul edildi. Üyelerimiz, diğer binlerce örgütle birlikte, ilk 60 devleti Statü'yü iç hukuklarında onaylaması için ikna etmeye çalıştı. Böylece UCM'yi hayata geçirecek olan eşik aşılanacaktı. Hedefimize sadece dört yıl içinde eriştik. 2002 yılında UCM hayata geçti. Günümüzde 121 devlet Roma Statüsü'nü onaylamış bulunuyor.

Ancak önümüzde ciddi zorluklar bulunuyor. Statü'ye imza atmış birçok ülkede Mahkeme'nin yetki alanında bulunan suçlar işlenmeye devam ediyor. UCM dünyanın her yerinde gerçekleştirilen suçlara karşılık verebilmeli. Ancak bu oldukça zor, özellikle de Mahkeme gittikçe daha az finanse edilirken.

UCM'nin Afrika'ya odaklanması da taraflı olduğuna dair eleştirilere yol açtı. Afrika'da bulunan yedi ülkeden altısındaki suçların soruşturulması süreci o ülkelerin hükümetleri ya da BM Güvenlik Konseyi tarafından başlatıldı. Ancak şu sorunun cevabı hala yok: UCM neden Afganistan, Kolombiya, Gürcistan veya Honduras için henüz harekete geçmedi?

UCM'ye taraf olmayan ülkelerde de birçok suç işlenmekte. BM Güvenlik Konseyi bu suçları UCM Başsavcısı'na sevk edebilir ancak bu yetkisini kullanırken, Darfur ve Libya için başvuruda bulunup Suriye için bulunmayarak politik açıdan seçici davranmakta.

UCM'nin tutuklama emri verdiği 17 kişiden sadece altısı tutuklandı ve Mahkeme'ye teslim edildi. Darfur'da soykırım, insanlığa karşı suçlar ve savaş suçları ile suçlanan Sudan Devlet Başkanı Ömer El Beşir bu kişilerden biri. Ancak tutuklanmadan birçok ülkeyi ziyaret etmesine hala izin veriliyor. UCM'nin çalışmaları, devlet yetkililerinin şüphelileri tutuklama sorumluluklarını yerine getirmelerine bağlı. Ancak çoğu bunu yapmamayı tercih ediyor.

Mahkeme iç yapısında da zorluklarla karşı karşıya bulunuyor. Hali hazırda kovuşturma stratejisi takip ettiği davaların sayısını ve kapsamını ciddi şekilde sınırlıyor. Örneğin, Lubanga davasında Savcı, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde cinsel şiddet suçlamalarının da aralarında bulunduğu diğer ciddi suç iddialarını kapsamlı bir şekilde incelemeye izin verildi.

Mahkeme'nin, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki gibi büyük ölçüde suçların işlendiği bir durumda işlenen her suçla ilgilenmesi mümkün değil. Ancak iddiaları, işlenen suçların genel yapısını yansıtacak şekilde soruşturması önemli.

Uluslararası Af Örgütü, bu sıkıntılara çözüm bulmak amacıyla UCM, hükümetler ve ortaklarla birlikte çalışıyor. Uluslararası Adalet Kampanyası ile daha fazla devletin Roma Statüsü'nü onaylaması için baskı yapıyoruz. Devletlerin UCM'yi gerektiği kadar finanse etmeleri ve şüphelileri tutuklamaları için lobi faaliyetleri yürütüyoruz. Güvenlik Konseyi'den, aralarında Suriye'de işlenenlerin de olduğu, diğer suçları Başsavcı'ya sevk etmesini talep ediyoruz. Ayrıca, UCM'nin kovuşturma stratejisini iyileştirmesi ve mağdurlar için anlamlı bir şekilde adalet sağlaması konularında bilgi sağlıyoruz.

İlk mahkumiyet kararını takiben UCM ilk defa mağdurlar için, hayatlarını yeniden inşa edebilmelerini sağlamak üzere, tazminat talep etmeyi düşünüyor.

Bu, korkunç suçların mağduru olmuş kişiler için gerçek bir fark yaratabilir. Ancak, insanların ve topluluklarının hayal kırıklığına uğramamaları için bu fikre dikkatle yaklaşılmalı. Lubanga'nın hiç parası yok, bu nedenle mağdurlarının tazminatı UCM'nin Mağdurlar için Vakıf Fonu'ndan verilmesi gerekiyor. (www.trustfundforvictims.org)

Mağdurlara tazminat verilmesini mümkün kılmak için devletler ve bireylerden düzenli bağışlara ihtiyaç var. UCM'nin 10. yılında Uluslararası Af Örgütü hükümetleri Mağdurlar için Vakıf Fonu'na düzenli bağış yapmaya çağırıyor.

“DENİZ ÖLÜM GİBİYDİ, LAMPEDUSA İSE YAŞAM”

Uluslararası Af Örgütü'nün “When you don't exist” başlıklı kampanyası Avrupa ve sınırlarındaki göçmen, sığınmacı ve mültecilerin insan haklarına odaklanıyor. Bu kampanya dahilinde dünya çapından gelen aktivistler 14-21 Temmuz arasında Lampedusa adasında bir kampa katıldı. Bu kampa Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi'ni üyemiz Orçun Ulusoy temsil etti.

Orçun Ulusoy

2011 yılında pek çoğumuz televizyonlarımızda Arap Baharı ile ilgili haberleri izlerken, Lampedusa halkı çatışmalardan kaçan binlerce insana kapılarını açtı. Uluslararası Af Örgütü aktivistleri geçen yıl ada halkına teşekkür etmek üzere Lampedusa'da bulundu. Bu yıl ise 24 ülkeden gelen 80'den fazla aktivist Akdeniz'de halen yaşanan drama dikkat çekmek üzere tekrar adaya geldi.

Lampedusa - Bu küçük İtalyan adası (adanın tamamını yarım günde yürüyerek dolaşabilirsiniz) Afrika'ya Avrupa kıtasından daha yakın ama İtalyan trafik geleneklerine sıkı sıkıya bağlı. Beni havaalanından alıp, kampa götürülen dolmuşun şoförü hemen önümüzde yavaş giden bir arabanın sürücüsünü nazikçe uyarırken bana adanın tarihini anlatmaya devam ediyordu. Bir eliyle de radyo kanalını değiştirmekle meşguldü. Sonraki günlerde yürümeyi tercih ettim.

Ama bunun yanında İtalya'ya ve hatta tüm Avrupa'ya kafa tutarak, insanlık dersi veren bir ada halkı Lampedusiana (Lampedusalılar).

Geçen yıl Arap Baharı neredeyse tüm Kuzey Afrika'yı sarmışken yüz binlerce insan çatışmalardan kaçarak, en yakınlarındaki güvenli

bölgelere sığındı. Tunus'un “Yasemin Devrimi” sırasındaki çatışma ortamında muhalif ya da iktidar yanlısı, onbinlerce insan hayatlarından endişe ederek, evlerini terk etmek zorunda kaldı. Hemen ardından ise Libya'daki çatışmalar başladı ve yine insanlar evlerini terk etmek ve güvenli bir sığınak aramak zorunda kaldı. Her iki ülkeden kaçan insanlar için güvenli liman ise Lampedusa oldu.

Onbinlerce kişi ülkelerinden 100-150 kilometre uzaklıktaki bu limana ulaşabilmek için derme çatma teknelere doluşarak yola çıktı. Bu yolculukta kaç kişinin hayatını kaybettiğini asla bilemeyeceğiz. Ama adaya ulaşabilen insanlara Lampedusa halkı -kelimenin tam anlamıyla- kapılarını açtı ve onları sahiplendi. O günlerde adaya gelen bir Tunuslu'nun sözleri yaşananları anlatmaya yetiyordu: “Deniz ölüm gibiydi, Lampedusa ise yaşam.”

Sadece üç-dört gün içinde 6.000'den fazla insan adaya ayak bastı. Bu sayı Ağustos 2011'de toplamda 60.000 olmuştu. Hızlıca örgütlenen Lampedusalılar evlerindeki bir yatağı, yemek masalarındaki bir sandalyeyi, her şeylerini geride bırakarak gelen bu insanlara ayırdı.

Bugün, adaya gelenleri taşıyan mültecileri taşıyan tekneler limanın yanı başında, çekildikleri bir arsada çürümeye terk edildi, yaşanan dramın izlerini taşıyor.

Adanın güneyindeki bir tepede yükselen Porta d'Europa (Avrupa'nın Kapısı) anıtı ise Lampedusa adası halkının onurlu duruşunu temsil edercesine Akdeniz'i selamlıyor.

<http://www.whenyoudontexist.eu/>

<https://www.facebook.com/pages/When-you-dont-exist/148796621922133>

<https://twitter.com/dontexisteuropa>

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi olarak 10. yılımıza girdik. Aynı zamanda Yüz Yüze Çalışmamızın birinci yılını bitirmiş olmanın da mutluluğu içindeyiz. Avrupa'da 1990'ların sonunda başlayan ve günümüzde pek çok farklı kurum tarafından kullanılan bir yöntemdir Yüz Yüze çalışması. Temelinde size daha hızlı ulaşmak, sizinle konuşabilmek, bizi anlatabilmek, fikir alışverişinde bulunmak ve bağımsız kalarak yolumuza devam edebilmek yatar. 2011 Mayıs ayında küçük bir ekip olarak çalışmamızı başlattık ve bugün 40 arkadaşımızla İstanbul'un farklı noktalarında Uluslararası Af Örgütü'nü anlatmaya çalışıyoruz. Pek çok konuda aklımızı yitirdiğimiz bir ortamda insanlarla konuşmak ve çalışmalarımıza devam edebilmek için her gün o sokaklara çıkıyoruz. Elbette ki bazı anlarda yaşamızın da verdiği heyecanlı kimilerinizi azıcık rahatsız etmiş ya da yine aynı heyecanla yüzlerinizi güldürmüş olabiliriz. Ancak en nihayetinde sizlere en doğru ve tutkulu bir şekilde ulaşmak için orada oluyoruz. Mayıs 2011 tarihinden itibaren 100'den fazla genç arkadaşımız bu çalışma için emek sarf etti, terledi, üşüdü, sizinle uzun uzun konuştu, bizlere soru sordu. Bir kere de buradan tüm arkadaşlarımıza ayrı ayrı teşekkür etmek isterim. Onların emekleri ve istekleri sayesinde bu çalışmaya devam edebiliyoruz.

Bize zaman ayırdınız ve bülten abonemiz oldunuz. Bu süre içerisinde içinde sizlerin de olduğu yaklaşık 100.000 kişiyle Uluslararası Af Örgütü hakkında konuşma imkanı bulduk, kampanyalarımızı anlattık. Yaklaşık 8000 kişi bülten abonemiz oldu. Belli periyotlarda bu bültenlerimiz pek çok evde, cafede, okulda sadece sizler tarafından değil çevrenizdekiler tarafından da okunabilir oluyor. Bize böyle de bir imkan sunuyorsunuz. Bilmelisiniz ki bu paylaşımınız oldukça büyük bir ağı güçlü kılmaya devam etmektedir. Yıllardır farklı ülkelerde devam ettirdiğimiz benzer çalışmalar sayesinde bugün, dünyanın farklı kıtalarında ve ülkelerinde, kadın haklarından mülteci haklarına, LGBT bireylerden ifade özgürlüğüne, pek çok konuda sesimizi yükseltmeye devam edebiliyoruz. Uluslararası Af Örgütü bu hissini ve isteğini üyelerinden, gönüllülerinden ve destekçilerinden, yani sizlerden alıyor. Bu sebeple sizlere de teşekkür etmek isterim.

Yüz Yüze ekibimize katıldığınız andan itibaren güler yüzünü ve neşesini arkadaşlarına sunan Onur İşler'i kaybettik. Tüm arkadaşları adına kendisine rahmet, ailesine sabır ve başsağlığı dileriz.

Yüz Yüze Projesi Koordinatörü - Erkan Demir

BİR EVLAT EDİNME EYLEMİ:KHÉMİS KSİLA

Hakan ATAMAN*

Yıl 1998: Uluslararası Af Örgütü'nün (UAÖ) Türkiye'de 1980 sonrası ilk girişimi olan İstanbul Grubu'nun 1995'te kurulmasını takiben, 1997'de Ankara Grubu'nun kurulması ve hemen ardından 1998'de İzmir Grubu'nun kurulmasıyla birlikte, UAÖ Türkiye girişimcileri olarak hepimiz için yeni bir süreç başlıyor. Henüz resmi yasallaşma süreci tamamlanmış değil. Kendi aramızda bir koordinasyon kuruyoruz. Hepimiz son derece heyecanlıyız ve hem birbirimizi hem de UAÖ'nü tanıyıp, ilkelerini, eylem biçimlerini ve bizler için yeni olan pek çok şeyi öğrenmeye çalışıyoruz. İşte tam bu sırada UAÖ İzmir Grubu olarak bir UAÖ eylem biçimi olarak "evlat edinme" ile karşılaşılıyor. Evlat edinme eyleminin bir düşünce mahkûmunun UAÖ grupları tarafından evlat edinilerek, evlat edinilen düşünce mahkûmu serbest bırakılıncaya devam ettirilen etkili bir eylem biçimi olduğunu öğreniyoruz.

Uluslararası Af Örgütü'ne göre düşünce mahkûmu kimdir? Düşünce mahkûmu; siyasal, dinsel veya diğer vicdanı inançları ya da etnik kökeni, cinsiyeti, rengi, dili, ulusal veya toplumsal kökeni, ekonomik statüsü, doğuştan veya başka statüsü nedeniyle hapsedilmiş, şiddet kullanmamış, şiddeti teşvik etmemiş ve savunmamış kişidir.

Hal böyleyken dostlar, elde ettiğimiz bilgiler doğrultusunda UAÖ İzmir Grubu olarak bizler de ilk evlat edinme eylemimizi gerçekleştirmek üzere 1998'in ilk günlerinde, UAÖ'nün Uluslararası Sekreteryası'na bir başvuruda bulduk. UAÖ İzmir Grubu olarak, evlat edinme eylemimiz için başvuruda bulunduğumuz yıl, UAÖ aynı zamanda "dünyanın en fazla gizlenen sırrı olarak da bilinen" Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 50. yıldönümü vesilesiyle, küresel düzeyde "Ayağa Kalk ve İmzala/Söz Ver" kampanyasını başlatmıştı. Bu nedenle kampanyanın stratejik önceliklerden biri de tüm dünyada insan hakları savunucularının durumuna dikkatleri çekmekti. Sonuçta İzmir Grubu olarak bize gelen dosyada yer alan düşünce mahkûmu da şu sıralar "Arap Baharı" olarak adlandırılan sürecin yaşandığı bir ülkeden, Tunus'tan bir insan hakları savunucusu oldu: Khémis Khsila.

Khémis Khsila, Tunus'ta faaliyet gösteren Tunus İnsan Hakları Cemiyeti'nin Başkan Yardımcısı ve Arap İnsan Hakları Enstitüsü'nün İdare Konseyi üyesiydi. Tunus'ta Ulusal Demiryolları'nda çalışan Khémis Khsila, insan hakları alanındaki faaliyetlerinden ötürü işinden atılmıştı. Khémis Khsila, 28 Eylül 1997'de süresiz olarak açık grevne başlayacağını belirten bir açıklama yapmıştı. Açık grevi yapmasının temel nedeni, Tunus yetkililerinin kendisini sürekli taciz ederek yaşamını kısıtlaması ve bunun ailesini etkilemesiydi. Bu kısıtlamaların kapsamında, insan hakları konusundaki eylemlerinden ötürü olduğu iddia ettiği demiryollarındaki işinden atılması, uluslararası insan hakları toplantısına katılmak üzereyken pasaportunun elinden alınmasıyla seyahat hakkının engellenmesi ve telefonunun dinlenmesi göstermişti. Yaptığı açıklamanın bir diğer nedeni de Tunus'taki insan hakları ihallerini protesto etmekte. Açıklamayı yaptıktan bir gün sonra, Khémis Khsila başkan yardımcısı olduğu Tunus İnsan Hakları Cemiyeti'nden ayrılacak, özellikle de tutuklanma tehdidi nedeniyle bir grup arkadaşıyla evine gitmişti. Arkadaşları evinden ayrıldıktan sonra, güvenlik güçlerinden sivil görevliler, Khsila'nın evine gelerek resmi bir tutuklama belgesi göstermeksiz, Khsila'yı tutuklayarak götürmüşlerdi.

Khémis Khsila kamu düzenini bozmak, kamu düzenini bozmak için yalan bilgi yaymak ve vatandaşlarını yasalara karşı gelmek için kışkırtmak suçundan 1998 yılında üç yıl hapis ve 1200 dinar para cezasına çarptırılmıştı. Hapishane koşulları son derece kötüydü. Khémis Khsila şeker hastasıydı ve böbrek sorunları vardı. Bu nedenle düzenli olarak ilaç kullanmak zorundaydı. Hapishanede kaldığı hücre aşırı kalabalık, temizlik koşullarına uymayan, böcekler nedeniyle hastalık kapabileceklere, tuvaletlerin tıkalı olduğu bir konumdaydı.

UAÖ, Khémis Khsila'nın yalnızca insan hakları savunucusu olarak yaptığı etkinliklerden ötürü tutuklandığını düşündüğü için kendisini bir düşünce mahkûmu olarak görmüştü.

Khémis Khsila şiddet kullanmadığı gibi, şiddeti de savunmamıştı. Bu nedenle UAÖ Khémis Khsila'nın derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakılması için harekete geçmişti.

UAÖ İzmir Grubu olarak bizler de ilk olarak UAÖ Uluslararası

Sekreteryası'ndan gelen belgeleri

Türkçe'ye çevirdik. Üyelerimizi

bilgilendirdik. Eylem dosyasındaki

tavsiyelere uygun olarak Tunuslu

yetkililere ve Khémis Khsila'ya yönelik

bir mektup hazırladık. Geniş kapsamlı bir

mektup eylemi yapmadan önce,

yetkililerden Khémis Khsila'nın son durumu hakkında bize bilgi verilmesini isteyen genel bir

mektup gönderdik. Belli bir süre bekledik ancak bize herhangi bir cevap gelmedi. Bunun

üzüne, aradan iki üç ay geçtikten sonra 1998 yazında, İzmir'de UAÖ İzmir Grubu olarak bir

basın açıklaması ve ardından bir mektup eylemi düzenledik. Yaptığımız basın açıklaması ulusal

basında yer aldı. Bunun sonradan UAÖ tarihinde bir ilk olduğunu öğrendik. Yani ilk kez bir evlat

edinme eylemi ulusal basında yer alıyordu. Ardından Tunuslu yetkililere Khémis Khsila'nın

derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakılması için hazırladığımız mektupları topluca gönderdik.

Aradan aylar geçmesine rağmen hiçbir cevap alamamıştık. Üstelik Uluslararası Sekreteryaya da bir

cevap ulaşmamıştı. Khémis Khsila'yı ABD ve Avrupa'da evlat edinen diğer iki grup da bir

bilgi edememişti. Hepimizin morali son derece bozuldu. Muhtemelen Khémis Khsila öldü diye

düşündük. Üstüne üstlük Uluslararası Sekreteryadan Khémis Khsila'nın durumunu olumsuz

etkileyebileceği endişesiyle, daha fazla eylem yapmamızı tavsiye eden bir de mektup aldık.

Başarısız olmuştu. Hepimizin morali son derece üzgündük. Kim bilir Khémis Khsila ne haldeydi?

Derken yaklaşık bir yıl sonra UAÖ İzmir grubuna bir mektup geldi. Mektubu gönderen Khémis

Khsila'ydı. Serbest bırakılmıştı. Kendisinin serbest bırakılması için eylem yapan bazıları

teşekkürler ediyordu. Mektupla birlikte bizlere kendisinin ve ailesinin bir de fotoğrafını

göndermişti.

Mektubu okurken ve fotoğrafa bakarken UAÖ İzmir Grubu olarak hepimizin gözlerinin

dolduğunu ve tüylerimizin diken diken olduğunu bugün gibi hatırlıyorum. İmzamızın

düşündüğümüzden daha güçlü olduğunu işte o an çok daha iyi kavradım. Hali hazırda işlerim

nedeniyle Türkiye'deki pek çok UAÖ eylemine katılmasam bile mektup yazmaya devam

ederim. İnsan hakları için bir imza vermek isterseniz, hiç beklemeğin derim.

Kaynakça

Amnesty International, A CALL TO ACTION, Al Index: ACT 30/12/97

Özlem Dalkıran: O Unlu Mum Türkiye'de Nasıl Yandı?, İstanbul - BİA Haber Merkezi, 10 Aralık 2011,

Cumartesi, <http://www.bianet.org/bianet/biamag/134659-o-unlu-mum-turkiyede-nasil-yandi>

Rona Aybay: Anayasa ve İnsan Hakları, Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, 1. Cilt, İletişim

Yayınları, s. 60-61

* Uluslararası Af Örgütü Türkiye Kurulu Üyesi

Al Index: ACT 30/12/97. (BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi için "Dünyanın En Fazla Gizlenen Sırrı" ifadesi bazı okuyuculara ve üyelerimize tuhaf gelebilir. İsterseniz bu ifadenin ne derece yerinde olduğunu belirtmek için değerli hocamız Rona Aybay'ın aktardıklarına dayanarak Türkiye'nin BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ile olan macerasını kısaca aktarayım: Bildirginiz gibi Türkiye BM'nin kurucu üyelerinden biridir. Dolayısıyla BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine ilk imza atan ve uygulayacağını söz veren ülkelerden biridir. Ancak Türkiye Bildirgeyi hiçbir hukuki bağlayıcılığı olmasın diye kendi halkından saklamıştır. Bildirginin giriş kısmında açık bir şekilde ifade edilmesine rağmen, Türkiye Cumhuriyeti Bildirgeyi Türkçeye çevirme zahmetine dahi katılmamıştır. İlk olarak 1960'lı yıllarda yarım yamalak ve yanlış bir çeviri denemesi olmuştur. Bununla birlikte tahmin edeceğimiz üzere bu durumunun Bildirginin Türkiye'de bilinmesine hiçbir katkısı olmamıştır. BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin ilk tam ve doğru çevirisi, kabul edilip Türkiye tarafından da imzalanıp, onaylandıktan 33 yıl sonra, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi tarafından 1982 yılında yapılmıştır. Hakan Ataman)

"Aramıza hoş geldin Türkiye."

Pınar İlkiz – Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Medya ve İletişim Koordinatörü

Gazetede çalıştığım süre zarfında eğer ajansların bize sağladıklarının dışında haber arıyorsam her zaman Uluslararası Af Örgütü'nün Genel Sekreteryası'nın sayfasını kontrol ederdim. Bir gün sokakta Uluslararası Af Örgütü tişörtü giymiş insanlar gördüğümde duraksayıp, dönüp tekrar bakıp, kendi kendime "Ne yapıyorlar Türkiye'de" diye sorduğumu çok net hatırlıyorum. Daha sonra onların Yüz Yüze ekibi olduğunu, insan hakları alanında kampanya yapabilmek için insanlardan bağış topladıklarını, beni de destekçi yapan Melih'ten öğrendim. Melih'le yaptığımız kısa konuşmanın ardından bir arkadaşım Uluslararası Af Örgütü'nde bir pozisyonun açık olduğunu söyleyince, bunu bir işaret olarak algılamıştım.

Hayatı boyunca hak ihallerine tahammül edememiş ve tipik bir avukat kızı olarak insan hakları alanında çalışacak olmak beni çok heyecanlandırmıştı. Şimdi bir yılımı doldurdum, birçok Acil Eylem düzenledik, bazılarında olumlu sonuçlar aldık, bazılarında ise hiç haber alamadık ama bir yıla ile neleri değiştirebileceğimizi gördüm. Hak ihalleri konusunda Acil Eylem sisteminin, somut taleplerde bulunması sebebiyle, ne kadar başarılı olduğunu gördüm.

Geçenlerde bulduğumuz bir gazete kupürü ise hepimizin yüzünü güldürdü. Çalışmaya başladığımda ofisimiz Talimhane'deydi, şimdi ise Galatasaray'a taşındık. Depoyu yerleştirirken yanda gördüğümüz gazete kupürlerini buldum. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi kurulduğunda 2002 yılının Nisan ayı başında Sabah, Cumhuriyet, Yeni Şafak, Hürriyet ve Radikal gazetelerine, Uluslararası Af Örgütü ABD, Güney Afrika, Hindistan, Hollanda, Peru, Polonya ve Ukrayna şubeleri tarafından bu ilan verilmiş.

Hoş gelmişiz.

TÜRKİYE ŞUBESİ 10 YAŞINDA...

Diyarbakır Surları'nı arkamıza alıp "Silahlar Denetlensin" kampanyası için yola çıktık!

Müzeyyen Nergiz – Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

9 Ekim 2003 yılında başlayan ve Uluslararası Af Örgütü, IANSA ve Oxfam tarafından birlikte yürütülen "Silahlar Denetlensin" küresel çapta iki yıl süren bir kampanyaydı. Kampanya çerçevesinde silahların denetlenmesini talep eden dilekçeye 1 milyon kişinin fotoğrafının çekilerek eklenmesi ve BM'nin Haziran 2006 Haziran'da yapılacak oturumuna sunulması hedefleniyordu. Bu kampanya küresel çapta olduğu kadar Türkiye'de oldukça ses getirdi. Kampanya çerçevesinde 1 milyon kişinin desteğinin alınması ve fotoğrafının çekilmesi amacıyla Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Diyarbakır Grubu gönüllüleri olarak üstümüzde kampanya tişörtlerimiz, elimizde fotoğraf makinelerimizle günlerce sokak sokak dolaştık onlarca sokak etkinliğine katıldık. Adeta 1 milyon yüzü sadece Diyarbakır'dan toplamayı istiyorduk. UAÖ gönülleri olarak bu kampanya için çalışırken 2005 yılı Mayıs ayında Diyarbakır Belediyesi'nin düzenlediği Kültür ve Sanat festivali başladı. Onlarca etkinliğin ve sokak gösterisinin yapılacağı festival, kampanyamıza destek bulmak için bulunmaz bir fırsattı.

Festivalin başlangıcı Diyarbakır Surları'nda güneşin doğuşu ile birlikte saksafon dinletisiyle başlayacaktı, üstelik dinletiyi ilk gelene fotoğraf makinesi hediye edilecekti. Hem dinletiyeye katılacak onlarca kişiyi kampanyaya katma hem de kampanya da

kullanılmak üzere ekstra bir fotoğraf makinesi kazanma düşüncesi biz UAÖ gönülleri ni heyecanlandırmıştı. Ama bu nerden baksan sabah saat 03.00'te uyanmak zorunda kalmak demektir. Tüm hazırlıklar yapıldı, grup üyeleri dinletiyeye katılma konusunda sözleşti, dinletiyeye ilk gelebilmek için dinletinin yapılacağı yere yakın evlerde kalan üyeler bile oldu. Evi uzak olanlar önceden araç ayarladı.

Sabah gün ışımadan uyanıp dinletinin yapılacağı yere vardığımızda bizden önce ödül fotoğraf makinesini, başkasının kazandığını üzülerek gördük ama bu şevkimizi kırmadı. Diyarbakır Surları'nın ardından, güneş, saksafonunun eşsiz nameleri eşliğinde doğarken, güneşin doğuşu ile birlikte biz de kampanya için fotoğraf çekmeye başladık. UAÖ gönülleri birkaçı uykuya yenik düşmüş ve bize katılmamıştı ama hedefimizi gerçekleştirmiş ve onlarca fotoğrafla dönmüştük. Kendimizi, sur dibinde Hevsel bahçelerine karşı yapılan bir kahvaltıyla ödüllendirdikten sonra elimizde fotoğraf makinelerimizle gün boyu fotoğraf çekmeye devam etmiş ve günün sonunda yapılan konserde, sahnedeki sanatçıların da çağrısı ile onlarca kişinin "Silahlar Denetlensin" sloganıyla kampanyaya destek vermesine şahit olmuşuk.

Gün sonunda oldukça yorgun ama kampanya için topladığımız onlarca desteğin mutluluğu ile evlerimize dönmüştük.

İki yıl süren kampanyanın sonunda Silahlar Denetlensin diyen bir milyon kişinin fotoğrafı ile birlikte dilekçeler Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'a iletili. "Silahlar Denetlensin" kampanyası sonucunda, Birleşmiş Milletler'in silah ticaretini sınırlandıran yeni bir anlaşma üzerinde çalışma yönünde karar alması ile emeklerimizin karşılığını almış olduk.

İnsan Hakları Derneği Batman Şubesi'nden Uluslararası Af Örgütü Batman grubuna uzanan yol

Recep Kavuş – Uluslararası Af Örgütü Yönetim Kurulu eski başkanı

1990'lı yıllarda ağır gözaltı ve cezaevleri koşullarından sağ kurtulmayı başarmış bir akrabamın cezaevi anılarını anlatırken Uluslararası Af Örgütü adını duymuştum.

Cezaevindeki kötü koşulları değiştirmek için Uluslararası Af Örgütü'ne başvurduğumu ve başvuruma karşılık olarak kısa sürede: "Mektubunuzu aldık, gereği yapılacaktır" şeklinde gelen yanıtın cezaevinde yarattığı olumlu etkiyi anlata, anlata bitiremiyordum akrabam. İlk olarak bu anı ile hafızama işlenen "Uluslararası Af Örgütü"nün ileride aktif gönüllülerinden birisi olabileceğim hiç aklıma gelmemişti. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi'ne üye olmam tümü ile bir tesadüftün ibaretti. İnsan Hakları Derneği Batman Şubesi'nin 2005 yılında 10 Aralık İnsan Hakları Haftası nedeni ile düzenlediği etkinliklerden birisi de Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi'nin tanıtım toplantısıydı. Bu etkinliğe bir arkadaşın daveti ile katıldım.

İHD Batman Şubesi'nin toplantı salonu dolmuştu. Salonun arka taraflarında bir yere oturdum, yaklaşık bir saat süren toplantıya benim gibi dost arkadaş çevrelerimin daveti üzerine katılanlardan bir kısmı henüz Uluslararası Af Örgütü'nü tanımadıkları için kaygılıydılar, basının görüntü almasına tepki gösterenler de oldu. Toplantı sonunda Uluslararası Af Örgütü temsilcileri Batman'da bir grup oluşturulması için üç kişiden oluşan bir gönüllü grubunun belirlenmesini istedi. Yereldeki birçok sivil toplum örgütünde gönüllü olarak görev yapan biri olarak yeni bir sorumluluk almaya niyetli değildim. Uluslararası Af Örgütü'nün Batman'da örgütlenmesi için, "Kim görev almak ister" sorusuna karşılık olarak görev almak yerine herkes birilerini önerdi, en çokta arkadaşlar beni önerince mecbur yeni bir sorumluluğu daha kabul ettim ve arkadaşlarla Uluslararası Af Örgütü'nün Batman grubunu oluşturmak için hazırlıklara başladık. Kısa sürede Batman girişim gurubunu kurduk. Çok kısa sürede de Türkiye'de İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır'ın ardından Uluslararası Af Örgütü'nün beşinci grubu olarak

kurumsallaşma işlemini tamamladık. Bu süreçte Uluslararası Af Örgütü'nün amacını çalışma alanlarını da tanımayla da çalışıyorduk. Uluslararası Af Örgütü ile tanışmadan önce hak temelli mücadelemiz daha çok yerel ve en çok da Türkiye ile sınırlıydı, Uluslararası Af Örgütü sayesinde bu bakış açımızda değişti.

Bireyden başlayıp aile, kabile, farklı inanç, halk, devletler gibi ayrılan, kutuplaşan insanların aslında koca bir aile olduğuna; sorunlarının, dertlerinin bir olduğuna inandık ve çalışmalarımızı da bu doğrultuda yapmaya başladık. Batman'da grubumuz oluştuktan sonra Uluslararası Af Örgütü'nün kampanyaları doğrultusunda önemli faaliyetlerde bulunduk.

Öyle etkili bir grubumuz vardı ki kamu kurumları, basın ve STK'lar bizi çok önemsiyordu. Batman Belediyesi ile kentin en büyük parklarından birisi olan 8 Mart Kadın Parkı'na dünyada şiddete maruz kalmış kadınlar ile ilgili bir anıtı yerleştirdik, kadına yönelik şiddet ile ilgili paneller düzenledik, Batman Barosu, İHD ve Mazlum-Der ile ortak çalışmalar gerçekleştirdik. Öyle çok ciddiye alındık ki Batman Emniyeti de bizimle daha çok ilgilenmeye başladı!

Bu ilgilerine bizde karşılıksız bırakmadık tabii! Her görüşmeye geldiklerinde bülten, kampanya broşürleri gibi tanıtıcı materyalleri kendilerine vererek emniyet teşkilatında da tanıtımımızı gerçekleştiriyorduk. Tabii bu çabalarımız neticesinde bize karşı yaklaşımlarında da çok ciddi bir biçimde olumlu yönde fark hissettik.

Batman'daki en ilginç eylemlerimizden birisi de Guantanamo hapishanesinin kapatılması için yaptığımız eylemdi. İnsanların, tepkileri bizi şaşırtmıştı. İnsanlar bizim evrensel bakış açımızı eleştirip, uzağa değil yakındaki hak ihlalleri ile ilgilenmemizi bize hatırlatıyordu. Yerelde artan görünürlüğüümüz Batman'da Uluslararası Af Örgütü'ne üye sayısının da ciddi bir biçimde artmasını sağladı. Uluslararası Af Örgütü'nün genel üye toplantılarına, eğitimlere, genel kurullara da aktif bir biçimde katılım sağlıyorduk. Bu da Batman grubu olarak

bizim Uluslararası Af Örgütü'nü amaçlarını, kampanyalarını anlamamıza büyük ölçüde katkı sunuyordu.

Uluslararası Af Örgütü Batman grubu olarak yerel düzeyde örgütlenmenin sınırlarını biraz daha genişleterek Türkiye Şubesi yönetiminde 2008 yılından sonra yer almaya başladık. 2008'de ben Yönetim Kurulu üyeliğine, Selim Toprak arkadaşımız da denetleme kurulu üyeliğine seçildik.

2010 Genel Kurulu'nda ise Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi başkanlığına seçildim. Benden daha çok bu örgüte büyük katkılar sunmuş, deneyimli arkadaşlar olmasına rağmen ve ayrıca benim böylesi bir beklentim ve niyetim olmamasına rağmen tümü ile arkadaşlarımın beni desteklemesi ve cesaretlendirilmesi ile iki dönem üst üste yönetim kurulunda görev yaptım. Dünyanın en büyük küresel insan hakları örgütünde iki dönem yönetiminde görev almam benim açımdan yaşamımın en anlamlı dönemiydi.

Sadece yönetici dönemimde değil üyelik dönemimde de Uluslararası Af Örgütü'nün yaşamıma büyük katkısı oldu. En önemli katkısı da Uluslararası Af Örgütü gönüllüsü ve çalışanlar gibi değerli arkadaşlarla adaletsizliğe karşı omuz omuza çalışma fırsatı bulmamdı.

Elbette dünyada ve ülkemizde yaşanan hak ihlallerine karşı verilen mücadele kolay değil, insan hakları savunucuları sürekli hedeftedirler, bu zor şartlarda verilen mücadele tabii ki daha anlamlı ve gereklidir. Verilen mücadelenin en önemli ayaklarından birisi de Uluslararası Af Örgütü'nün verdiği eğitim ve mesajlarla insan temel hak ve özgürlüklerine saygılı bir anlayışı hâkim kılmaktır. Bunun etkisini zaman içerisinde en çok kendimizde ve çevremizde açık bir şekilde görebildik.

Son söz olarak dünyanın en büyük küresel insan hakları örgütünü ve dolayısı ile Türkiye Şubesi'nin kurulmasında emek veren herkese burada teşekkür etmek istiyorum.

Türkiye’de 1944’ten 2012’ye Devam Eden Sistemik İnsan Hakları İhlali: Hukuksuzca Sınır Dışı Edilen Mülteciler...

Volkan Görendağ - Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Mülteci Hakları Koordinatörü

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 5 Eylül 2012 tarihinde, AK Parti milletvekillerinin ve kurucular kurulu üyelerinin katıldığı genişletilmiş grup toplantısında yapmış olduğu konuşmada 1944 yılında sınır dışı edilen Azeri mültecileri anarak Cumhuriyet Halk Partisi’nin “ayıplı” geçmişine göndermede bulundu. Öncelikle bu “ayıp” yalnızca CHP’nin değil, Türkiye tarihinin mülteci haklarına yaklaşımının en yetkin ağızdan itirafıdır. 68 yıl önce meydana gelen bu olay tartışılırken yakın tarihli benzer olaylara da dikkat çekmek gerekiyor.

12 Eylül 2008 tarihinde Van’da ikamet eden yedi Özbek aile emniyet müdürlüğüne “Çocuklara kırtasiye malzemesi dağıtılacak” vaadiyle çağrılmış ve toplanan 25 kişi tüm belgelerine el konularak otobüslere doldurulup zorla sınır dışı edilmişti. Özbek mülteciler kendi ülkelerinde İslami faaliyetlerde buldukları için Özbekistan yönetimi tarafından ağır insan hakları ihlaline maruz kalacak, belki idam edilecek kişilerdi. Bu tespiti Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği yapmış ve tüm bu Özbekleri mülteci olarak kabul etmişti. Üstelik bu 25 kişinin büyük çoğunluğu çocuklardan oluşuyordu.

“Sonra bizi coplarla dövmeye başladılar. Kaleşnikof silahların dipçikleriyle sırtımıza ve bacaklarımıza vurmaya ve bizi sınır dışına doğru zorla yürütmeye başladılar. Kadın ve çocuklarla birlikte toplam 25 kişiydik. İçimizde iki tane de 6 aylık bebek bulunmaktaydı. Bu dövme işini hem polis memurları hem de rütbeli askerler yaptı. Yani 20 yaşlarında genç askerler değil 30 yaşlarında olgun yaştaki askerler bunu yaptı. Buna rağmen bizler gitmeyeceğimizi söyledik. Ancak daha fazla direnirsek kadınlarımıza ve kızlarımıza tecavüz edeceklerini söylediler. Artık mecbur kaldık ve İran’a gece vakti yürümeye başladık. 1.5 saat yol yürüdük. Hava soğuktu, karanlıktı ve çocuklar üşüyorlardı. Askerler biz gözden kayboluncaya kadar bizi beklemiş ve gözetlemişlerdi.”¹

Van Barosu, İnsan Hakları Derneği ve Mazlum-Der yetkililerinden oluşan heyetin görüştüğü Özbeklerden birinin anlatımları böyledi. 28.09.2008 tarihli raporun sonuç bölümünde heyetin yetkililerle görüşmesi de şöyle özetleniyordu:

Samet Emirhov’un eşi ve çocuğu

“12 Eylül günü heyetimizden birilerine haber verilmesi üzerine Van Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şube Müdürlüğü’ne bilgi alma amaçlı bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaret esnasında sığınmacıların durumu ile ilgili olarak tarafımıza bilgi verilmemiş ve oldukça lakayit bir tutum sergilenmiştir.”²

Başka benzeri bir olay ise 25 Nisan 2008 tarihinde BM’nin yaptığı bir açıklama ile ortaya çıktı. Açıklamada şu ifadelere yer veriliyordu:

“Türkiye güvenlik birimleri, aralarında BMMYK tarafından tanınmış 5 İranlı “mültecinin” de bulunduğu bu 18 kişilik grubu, Dicle Nehri’nin iki ülke arasında sınır oluşturduğu bir yere getirmiş ve Irak tarafına yüzerek geçmeye zorlamıştır. Nehri yüzerek geçmeye zorlanan 18 kişiden, aralarında BMMYK tarafından tanınmış bir mültecinin de bulunduğu 4 kişi nehirdeki kuvvetli akıntıya kapılarak boğulmuşlardır. Bu kişilerin cesetleri bulunamamıştır.”³

Bu olumsuz hadiseler içinde bulunduğumuz yıldan da örnek vermek mümkün. 19 Mart 2012 tarihinde Kazakistan uyruklu Samat Amerkhanov BM’ye ve Türkiye yetkililerine yapmış olduğu sığınma başvurusuna rağmen zorla sınır dışı edilmiştir.⁴

Yukarıda verdiğimiz örneklerin tümü kuşkusuz ki 1944 yılında meydana gelen acı olay kadar önemli ve acıdır. Bu olaylar dramatik birer hikaye olmanın dışında aynı zamanda sonu işkence ve ölümlerle biten insan hakları ihlalleridir. Sığınmacıların zorla sınır dışı edilmemeleri gerekliliği Türkiye’nin de taraf olduğu 1951 Cenevre Sözleşmesi, İnsan Hakları Sözleşmesi gibi belgelerde yer bulmuş ve yasaklanmıştır. Türkiye’deki idare mahkemeleri ve Danıştay da bu yönde kararlar vererek özellikle BM tarafından mülteci olarak kabul edilmiş veya başvuru süreci devam edenlerin sınır dışı edilmemeleri gerektiğine hükmetmiştir. Fakat Türkiye’de bu uygulamalar açık biçimde yasaklanmadığı ve bir ceza öngörülmediğinden İçişleri Bakanlığı tüm bu uluslararası kaidelere rağmen sınır dışı etme kararlarına imza atmakta ve kolluk güçleri de bunu en sert şekilde uygulamaktan imtina etmemekte.

Türkiye’de içinde sığınmacıların ve mültecilerin de bulunduğu yabancıların sınır dışı kararları İçişleri Bakanlığı yetkilileri tarafından alınıp uygulanıyor. Böylesi hayati öneme sahip kararların sadece idari bir tasarrufla alınmasının, son kararların yargı organlarına bırakılmamasının da bu keyfiliğin önünü açtığını özellikle vurgulamak gerekiyor.

Yukarıda sözü edilen olaylar da dahil olmak üzere benzeri sınır dışı olayları için etkin bir soruşturma yürütülerek sorumlularla ilgili yasal işlemler başlatılmalı. Ayrıca uluslararası hukukun en temel ilkelerinden biri olan “non-refoulement” yani geri gönderme yasağı prensibine uygun bir yasal düzenleme oluşturulup benzeri insan hakları ihlallerinin önüne geçmek için çaba sarf edilmelidir. Başbakan’ın tüm Türkiye adına Azeri mültecilerin anısına yapacağı en büyük vefa bu olacaktır.

¹ Van Barosu, İHD ve Mazlum-Der heyetinin 28.09.2008 tarihli “Sınırdışı Edilen Özbek Mülteciler Raporu” <http://www.amnesty.org.tr/ai/node/997>

² Van Barosu, İHD ve Mazlum-Der heyetinin 28.09.2008 tarihli “Sınırdışı Edilen Özbek Mülteciler Raporu” <http://www.amnesty.org.tr/ai/node/997>

³ B.M. Mülteciler Yüksek Komiserliği web sayfası: <http://www.unhcr.org/news/NEWS/4811e23c4.html>

⁴ Altı Sivil Toplum Kuruluşunun ortak basın açıklaması: <http://www.amnesty.org.tr/ai/node/1891>

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ TÜRKİYE BASIN AÇIKLAMASI

“Myanmar’da Rohingya’ya yönelik hak ihlalleri insan hakları sürecini zedeliyor”

20 Temmuz 2012

Myanmar’ın Arakan (Rakhine) eyaletinde olağanüstü hal ilan edilmesinin üzerinden altı hafta geçmişken, Uluslararası Af Örgütü, güvenlik güçlerinin Rohingya azınlıklara ve diğer Müslümanlara yönelik saldırılar ve diğer ihlallerde artış yaşandığını açıkladı.

Örgüt, eyalette halkın şiddetinin de devam ettiğini dile getirdi. Uluslararası Af Örgütü Myanmar Araştırmacısı Benjamin Zawacki, “Olağanüstü hal ilan etmek kimseye insan hakkı ihlalleri gerçekleştirme yetkisi vermiyor. Herhangi bir şekilde ayrımcılık ya da istisna söz konusu olmadan, kendileri de insan hakları standartlarına uyarak, diğerlerinden gelecek hak ihlalleri karşısında herkesin hakkını savunmak güvenlik güçlerinin görevidir” dedi.

Myanmar hükümeti Arakanlı Budist, Arakanlı Müslüman ve Rohingya Müslüman topluluklar arasında çıkan bir isyan sonrasında 10 Temmuz’da Arakan eyaletinde olağanüstü hal ilan etti. Durum hala birkaç bölgede devam etmekte.

O zamandan beri, Myanmar Sınır Güvenliği (nasaka), ordu ve polis çoğunlukla Rohingyalıların yaşadığı bölgelere geniş çaplı baskınlar düzenledi. Çoğunluğu erkek ve çocuklar olan yüzlerce gözaltına alındı, kimse ile iletişim kurmalarına izin verilmedi ve bir kısmı kötü muameleye maruz kaldı.

Düzenin ve güvenliğin yeniden sağlanması, insan haklarının korunması elzemken, birçok tutuklamanın keyfi ve ayrımcı olduğu görülüyor. Bu durum da inanç temelli ayrımcılıktan muaf ve özgür olma hakkını ihlal niteliği taşıyor.

Zawacki, “Altı haftada Myanmar, Rohingya’ya karşı insan hakları ihlallerini tekrarlamakla kalmadı aynı zamanda siyasi mahkumiyet durumu ile ilgili de 180 derece geri dönüş yaptı. Bir yılı aşkın süredir mahkumlar affedilirken ve serbest bırakılırken, Myanmar’daki toplam siyasi mahkumların sayısı yeniden artışa geçti” diye konuştu.

10 Temmuz’dan bu yana tutuklanan herkes ya uluslararası düzeyde tanınan bir suçla suçlanmalı ve bağımsız bir mahkeme tarafından hapse gönderilmeli ya da serbest bırakılmalı. Herhangi bir adli muamele uluslararası adalet standartlarına uymalı ve verilecek ceza ölüm cezasını içermemeli.

Uluslararası Af Örgütü Rohingyalılar ve Arakan Müslümanlarının, aralarında fiziksel şiddet, tecavüz, mülke zarar ve yasa dışı ölümlerin de olduğu, Arakan Budistleri ve güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirilen hak ihlallerine maruz kaldığına dair güvenilir raporlara erişti. Yetkililer bu duruma bir son verip başka olayların gerçekleşmesini de engellemeli.

3 Temmuz’da bir grup yerel Arakan Budisti, Arakan eyaletinin Taung Gouk kasabasında, otobüsle Yangon’daki evlerine dönen 10 Müslümanı

öldürdü. Myanmar Ulusal İnsan Hakları Komisyonu 11 Temmuz’da şiddet olaylarının başlamasından bu yana en az 78 kişinin öldürüldüğünü açıkladı. Resmi olmayan rakamlar ise ölenlerin sayısının 100’ü aştığını söyledi. 50,000 ila 90,000 kişinin yerinden edildiği tahmin ediliyor. Hükümetten konuya ilişkin daha düşük rakamlar gelirken, Birleşmiş Milletler’den ise daha yüksek rakamlar geliyor.

Rakamlardaki bu çelişkinin sebebi genel olarak Myanmar yetkililerinin insan hakları alanında çalışanlara olduğu kadar bağımsız ve uluslararası gözlemcilerle de ülkeye çok kısıtlı erişim hakkı sağlamasından kaynaklanıyor.

Zawacki “Şiddet olaylarından etkilenenlerin insan hakları ve insani ihtiyaçları gözlemcilerin ve yardım için çalışanların bölgedeki varlığına bağlı. Myanmar yetkilileri, hak ihlalleri ve şiddet olayları yüzünden yerlerinden edilmiş bireylerin çektiği acıyı şiddetlendirerek, yapılan yanlışları arttırıyor” dedi.

Uluslararası Af Örgütü Myanmar Parlamentosu’na 1982’de kabul ettiği Vatandaşlık Kanunu’nda değişikliğe giderek ya da bu kanunu feshederek Rohingyalıların vatansız kalmamasını güvence altına alma çağrısında bulunuyor.

Zawacki, “Uluslararası insan hakları hukuku ve standartları uyarınca kimse vatansız bırakılmamalı ya da bu duruma getirilmemelidir. Çok uzun süredir Myanmar’ın insan hakları sicili, Rohingyalıların vatandaşlıklarının süregelen inkarı ve onlara yönelik ayrımcı uygulamaların kullanılması ile kötüleşiyor” diye konuştu.

Arakan’da şiddet olayları devam ederken Myanmar’da ölü sayısı artıyor

26 Ekim 2012

Uluslararası Af Örgütü, Myanmar’ın Arakan bölgesinde etnik çatışmalarda onlarca insanın ölmesinin insan hayatının kaybedilmesini trajik bir şekilde yansıttığını ve bu durumun soruşturularak, sorumluların yargı önüne çıkarılması gerektiğini dile getirdi.

Uluslararası Af Örgütü Asya Pasifik Direktör Yardımcısı Isabelle Arradon, “Rohingyalı Müslümanlar ve Budistler arasında gerçekleşen bu son olaylar, yetkililerin herkesi korumak için müdahalede bulunmasının,

şiddet ve ayrımcılık çemberini kırmasının ne kadar acil olduğuna dikkat çekiyor” diye konuştu.

Haziran 2012’de 90 kişinin öldürülmesinin ardından Rakhine’de olağanüstü hal ilan edilmişti. Uluslararası Af Örgütü Myanmar yetkililerine 1982’de kabul ettiği Vatandaşlık Kanunu’nu gözden geçirerek, Rohingyalıların artık vatansız olmaması ve Rohingya nüfusuna yönelik yıllardır süren ayrımcılığın kökleri ile mücadele etmesi çağrısında bulunuyor.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ TÜRKİYE'DEN HABERLER...

10 Mayıs'ta 7. Homofobi Karşıtı Buluşma kapsamında Uluslararası Af Örgütü (UAÖ) ve Kaos GL işbirliğiyle düzenlenen "Türkiye'deki LGBT Mültecilerin Maruz Kaldıkları Ayrımcılık ve Şiddet ile Sağlık Hakkına Erişim Konusunda Karşılaştıkları Zorluklar Çalıştayı" Ankara'da gerçekleştirildi.

Uluslararası Af Örgütü Ankara Yerel Grubu 12-13 Mayıs 2012 tarihlerinde Ankara'da Ayrımcılık Çalışma Ziyareti düzenledi. Çalışma ziyareti kapsamında ayrımcılık üzerine interaktif sunum, atölye çalışması ve Ankara'da ayrımcılık üzerine çalışan sivil toplum örgütlerine ziyaretler yapıldı.

Eskişehir'in en işlek caddesi olan Hamam Yolu'nda 2 Haziran'da düzenlenen 6. ESYO Sivil Toplum Kuruluşları Festivali'nde Uluslararası Af Örgütü Eskişehir Yerel Grubu bizi temsilen orada bulundu. İlginin yoğun olduğu standın yanı sıra sokakta bülten de dağıtıldı.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet ile Mücadele Günü'nde toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti tartıştık. Düzenlediğimiz söyleşide katılımcılarımız Ulusötesi Kadın Konuları Merkezi Kurucu ve Kolektif Üyesi ve Towson Üniversitesi'nde faaliyet gösteren Yard. Doç. Ayşe Dayı ve Pennsylvania Üniversitesi Sosyoloji Bölümü doktora adayı Tuğçe Ellialtı ile birlikte Türkiye'de cinsel şiddeti farklı yönleri ile tartıştık. Ayşe Dayı, kadının sağlık hakları ve devletin beden politikaları, Tuğçe Ellialtı ise kadınların cinsel şiddet davalarındaki hak arayışları ve yasal reform süreçleri hakkında aktarımda bulundu. Söyleşinin ardından saat 17:00'de Beyoğlu'nda gerçekleşen yürüyüşe katıldık.

2 Aralık Bodo halkı için bisiklet eylemi

İstanbul grubu aktivistlerimiz Mektup Yazma Maratonu kapsamında desteklediğimiz Nijerya'daki Bodo halkına desteğini göstermek ve Shell'i protesto etmek amacıyla bisikletleri ile 2 Aralık'ta yola çıkarak ellerinde "Bodo Halkını Destekliyoruz", "Shell, Sahip Çık, Temizle ve Hesap Ver" yazan pankartlar ile Shell istasyonlarını ve Shell genel merkezini ziyaret etti.

10 Aralık İnsan Hakları Günü

10 Aralık İnsan Hakları Günü'nde Mektup Yazma Maraton kapsamında desteklediğimiz Bodo halkı için Galatasaray Lisesi önünde buluşarak ritim tuttuk ve Nijerya Devlet Başkanı Goodluck Jonathan'dan taleplerimizi dile getirdik.

13 Aralık Pınar Selek Duruşması

Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi olarak 13 Aralık'ta Çağlayan Adliyesi'nde görülen Pınar Selek davasına katıldık. 24 Ocak'a ertelenen davaya dair direktörümüz Murat Çekiç izlenimlerini an be an Twitter üzerinden paylaştı.

15 Mayıs'ta Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüsü'nde BUSOS STK Günleri kapsamında stand açtık. Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerine yönelik bilgilendirmelerin yapıldığı standımıza ilgi büyüktü. Yüz Yüze ekibi çalışanlarımız da çimenlerin keyfini çıkararak öğrencilerin arasında dolaşarak insan hakları alanındaki çalışmalarımızı aktardı.

17 Mayıs'ta Uluslararası Homofobi Karşıtı Gün'de Uluslararası Af Örgütü, Kaos GL Derneği, Sosyal Politikalar, Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği (SPoD), İstanbul LGBTT Dayanışma Derneği, Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği, Lambdaistanbul LGBTT Derneği, Siyah Pembe Üçgen Derneği ve LGBT Aileleri İstanbul Grubu olarak "Türkiye'de lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireyler eşitlik istiyor" kampanyası ile ilgili bir basın açıklaması yaptık. Ardından Yeni Şehir Postanesi'ne kadar yürüyerek kampanya boyunca dünya çapından topladığımız 50 bine yakın imzayı Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a gönderdik.

8-10 Haziran'da İstanbul'da bulunan Küçükçiftlik Park'ta düzenlenen Türkiye'nin ilk geniş tabanlı ekoloji festivali Ecofest'e Uluslararası Af Örgütü olarak katıldık.

3-4-5 Ağustos tarihlerinde İzmir - Foça'da düzenlenen Rock-A Dayanışmanın Festivali'nde stand açan Uluslararası Af Örgütü'ne ilgi büyüktü.

Uluslararası Af Örgütü olarak 15 Ekim'de İstanbul'daki ofisimizde mülteci hakları ile ilgili eğitim düzenledik. Mülteci Hakları Koordinatörümüz Volkan Görendag "Temel terimler, Türkiye sığınma sistemi", Mültecilerle Dayanışma Derneği'nden Pırıl Erçoban "Türkiye'deki mülteci ve sığınmacıların sorunları", Av. Elif Selen Ay "BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) Görevi ve Misyonu", Kaos-GL'den Av. Hayriye Kara ise "Türkiye'deki LGBTT Mülteci ve Sığınmacıların yaşadıkları sorunlar" başlıklı birer sunum gerçekleştirdi. Programın son bölümünde "Türkiye'ye sığınan Suriyeli mülteciler ve mülteci kampları" konusunda bilgi aktarıldı.

Uluslararası Af Örgütü olarak bu yıl 26-29 Temmuz tarihleri arasında 12.'si düzenlenen Munzur Kültür ve Doğa Festivali'ne katıldık. Sıcığa rağmen standı ilgi büyüktü.

18 Ekim 2012 Perşembe günü Uluslararası Af Örgütü olarak Ankara'da Friedrich Ebert Vakfı ile birlikte sosyal hizmet öğrencileri başta olmak üzere sosyal bilimlere öğrencilerine yönelik "yoksulluk ve toplumsal cinsiyet" konulu bir günlük atölye düzenledik. Atölyede Ankara Üniversitesi'nden öğretim görevlisi ve Yoksulları Ne Yapmalı isimli çalışmanın yazarı Zafer Yılmaz yoksulluk sorununun uluslararası kuruluşlar (Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler vb.) tarafından ele alınış biçimlerini sorgulayan ve yoksulluk-vatandaşlık ilişkisini haklara sahip olma hakkı bakımından inceleyen bir sunum yaptı. İnsan Hakları Eğitimi Program Koordinatörümüz Cahide Sarı ise toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik her türlü ayrımcılıkla mücadeleye ilişkin CEDAW Sözleşmesi odaklı bir sunum gerçekleştirdi.

Uluslararası Af Örgütü 2012 Mektup Yazma Maratonu

İnsan hakları için bir adım at, bir mektup da sen yaz

Her yıl dünya çapında binlerce insan Uluslararası Af Örgütü'nün insan hakları ihlallerini engellemek için başlattığı mektup yazma maratonuna katılarak 10 Aralık İnsan Hakları Günü'ne damgasını vuruyor. Yazdıkları mektuplarla bireylerin saygı görmesini, korunmasını ve ihtiyaçlarının karşılanmasını talep ediyorlar. Böylece insan hakları ihlal edilen bireylere desteklerini gösteriyor ve insanların hayatlarında gerçek bir değişim yaratmayı amaçlıyorlar.

Bu yıl da 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nü de kapsayan hafta boyunca dünya çapında bir mektup yazma maratonu düzenledik. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi olarak bu yıl ele aldığımız vaka, enerji ve petrokimya şirketi Shell'in boru hatlarındaki sızıntı nedeniyle yaşam alanlarını ve imkanlarını kaybetmekte olan Nijerya'daki Bodo halkı. Nijer Delta'sındaki Bodo halkı birkaç yüzyıldır balıkçılık ve çiftçilikle geçiniyor. 28 Ağustos 2008'de Shell'in boru hattındaki sızıntı binlerce varillik petrolün derye yayılmasına sebep olunca, Bodo halkının yaşamı değişti. Bodo çevresindeki topraklar ve su petrolle kirlendi. Sızıntı 7 Kasım'a kadar devam etti. Aralık 2008'de başlayan sızıntı ise 10 hafta sürdü. Sızıntıların nedeni ekipman arızasıydı. Sızıntıların sonucunda insanların geçim kaynakları yok edildi ve çevre tahrip edildi. Deredeki balıklar öldü veya kirlilikten kaçtı. Düğün bir temizleme yapılmadığından toprak ve su kirlendi ve verimsizleşti. Balıklarına ve çiftçilere verilen zarar, Bodo'da yiyecek sıkıntısına ve yiyecek fiyatlarının yükselmesine sebep oldu. Haziran 2012'de bölgede üçüncü sızıntı başladı. Bu sızıntı, Shell'in boru hattının eski ve sızıntılara yatkın olduğuna dair endişeleri derinleştirdi. Bodo halkı petrol sızıntıları sonucu fakirleşti. Kirlenilmiş toprak aynı zamanda su ve hava sağlığını da tehlikeye sokuyor.

İmzaladığımız mektuplarla Nijerya Devlet Başkanı'ndan Bodo halkının yaşam alanının temizlenerek şartlarının iyileştirilmesini ve sızıntıların engellenmesini talep ettik. Aktivistlerimiz ve üyelerimiz, İstanbul'da, Adana'da ve Muş'ta gerçekleştirdiği mektup yazma etkinliklerinde ve aralarında Bilgi Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi'nin de yer aldığı çeşitli üniversitelerde yüzlerce mektup imzalattı. Antalya'nın Finike ilçesinde Atatürk Ortaokulu'nda okuyan genç arkadaşlarımız öğretmenleri Zafer Hüseyin Özden'in de desteği ile gerçekleştirdikleri insan hakları etkinlikleri programına Mektup Yazma Maratonu'nu da ekleyerek yüzlerce mektup imzalattı. Aynı zamanda acileylem.org sitesinde Bodo halkına destek olmak için acil eylem başlattık ve yüzlerce imza topladık. Bunlara ek olarak, İstanbul grubu aktivistlerimiz bisikletleri ile yola çıkarak Bodo halkını desteklediklerini belirten ve Shell'den petrol sızıntısını temizlemesini isteyen pankartlarla Shell istasyonları ve Shell Genel Merkezi önünde eylem gerçekleştirdi. Eylemin ardından, sosyal medyada birçok kişi kendi yazdıkları pankartlarla çektiikleri fotoğrafları bizimle paylaştı. Aktivistlerimiz 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nde de boş durmadı ve Galatasaray Lisesi önünde ritim atölyesi düzenleyerek Bodo halkına desteklerini iletti ve mektup imzalattı. Tüm aktivistlerimize ve kampanyamıza katılan herkese teşekkür ederiz.

Bu sene Bodo halkı ile birlikte İranlı insan hakları ve kadın hakları aktivisti Narges Mohammadi ile de dayanışma göstermek amacıyla acileylem.org sitesinde acil eylem başlattık. İranlı yetkililer 2008 yılından itibaren Narges'i ve başkanlığını yaptığı İnsan Hakları Savunuculuğu Derneği çalışanlarını taciz etmekte ve tutuklamakta. Narges devlet güvenliğine karşı suç işlemek ve sisteme karşı propaganda yapma suçlarından yargılandı ve altı yıl hapis cezasına mahkum edildi. Narges'in en son tutuklanma sürecinde zaten var olan sağlık sorunları ağırlaştı. İmzaladığımız mektuplarla İran yetkililerine Narges'in derhal ve koşulsuz serbest bırakılması ve İran'daki insan hakları aktivistlerine yapılan baskıların sonlandırılması çağrısında bulduk. Kampanyaya destek veren herkese teşekkür ederiz.

UA 175/12 – ENES KURBAN KURAL (İYİ HABER) İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI/ÖLÜM TEHDİDİ

Çerkez kökenli Türkiyeli aktivist ve gazeteci Enes Kuban Kural, 15 Mayıs'ta İstanbul'daki ofisinden evine dönerken ölüm tehdidi aldı. Bu, Nisan ayından beri aldığı bir dizi tehdit ve gözdağının sonucusuydu. Türkiye merkezli bir sivil toplum örgütü olan Kafkasya Forumu'nun üyesi Kural, Rusya'nın güneybatısındaki Soçi kentinde gerçekleşecek 2014 Kış Olimpiyatları'na karşı kampanya yürütüyordu. Kural, maruz kaldığı tehdit ve gözdağının yürüttüğü kampanyalar nedeniyle gerçekleştiğine inanıyor.

Kural, Uluslararası Af Örgütü'ne, ilk olarak Nisan ayında takip edildiğini fark ettiğini söyledi. İki hafta içinde, onu takip eden aynı iki kişiyle karşılaştı. Araba içindeki ışığı açık bırakıp, rahatsız edici bir şekilde uzun uzun ona bakarak, gözdağı vermeye çalıştılar. 15 Mayıs'ta, yanından geçen bir arabadan ölüm tehdidi içeren bir not atıldı. Notu almasından iki gün sonra, 17 Mayıs'ta, İstanbul Küçükçekmece Savcılığı'na başvurarak, kişisel güvenliğine karşı yapılan tehditler ve korkutmalar sebebiyle suç duyurusunda bulundu. 15 Haziran'da ise koruma talebinde bulundu. Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, ölüm tehditlerine karşı hızlı, etraflı, tarafsız ve bağımsız bir soruşturma başlatmaları ve Kural'ın güvenliğinin sağlanması amacıyla, derhal, kendisinin talep ettiği gibi bir koruma görevlendirmeleri çağrısında bulundu.

Enes Kuban Kural'a koruma sağlandığı haberi 12 Haziran tarihinde geldi. Koruma, her gün Enes Kuban Kural'la olacak. Geceleri yakın bir yerde kalacak ve her türlü acil durumda müdahale edilecek. Kural, Uluslararası Af Örgütü'ne, bu acil eylem yapılmasıyla yetkililerin ona koruma vermeyeceklerini hatta kendisine yönelik tehditleri ciddiye almayacaklarını belirtti. Kural eyleme katılanlara ve mektupları imzalayanlara sonsuz teşekkürlerini ilettili.

UA 119/12 – İSRAİL (İYİ HABER) GÖZALTI/SAĞLIK HAKKI

17 Nisan'da, tahmini olarak 2,000 Filistinli mahkum ve tutuklu, cezaevi koşullarını, tecridi, aile ziyareti yasaklarını ve herhangi bir suçlama olmadan veya duruşmaya çıkarılmadan süren gözaltıları protesto etmek için kitlesel açlık grevine başladı. 14 Mayıs'ta Mısır'ın arabuluculuğuyla sağlanan açlık grevlerinin sona erdirilmesine yönelik anlaşmayla İsrail, tecritte bulunan 19 tutuklunun hücre hapsine son vermeyi ve Gazze Şeridi'nden gelen tutukluların aile ziyaretlerine getirilen yasakları kaldırmayı kabul etti. Bilindiği kadarıyla, henüz Gazzeli tutuklular için herhangi bir aile ziyareti gerçekleştirmedi ve en az bir tutuklunun hala hücre hapsinde tutulduğu söyleniyor.

Hassan Safadi de 29 Haziran 2011'den beri gözaltında tutuluyordu ve idari tutukluluğunu protesto etmek için ilk açlık grevini 2 Mart'ta başlatmıştı. Filistin İnsan Hakları Örgütü'nde çalışan avukat Addameer, 21 Haziran 2012'de Hassan Safadi'yle beraber gözaltına alınan Filistinli bir tutukludan, İsrail Cezaevi İdaresi'nin Hassan Safadi'ye herhangi bir suçlama getirilmeksizin süren tutukluluk süresinin 29 Haziran'da altı ay daha uzatılabileceğini bildirdiğini öğrendi. En büyük endişe kaynağı Hassan Safadi'nin sağlık durumuydu. Açlık grevini, 14 Mayıs'ta İsraili yetkililer ve cezaevi temsilcileriyle, özette gözaltı koşullarının iyileştirileceğine dair aldığı söz üzerine varılan anlaşma uyarınca, iki aydan sonra sona erdirmişti. Tutulduğu İsrail'in kuzeyindeki Hadarim Cezaevi sağlık tesisleri oldukça yetersizdi ve Safadi'nin ihtiyacı olan özel bakımı sağlamak için yeterli donanımına sahip değildi.

Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, uluslararası çapta tanınan bir suçla suçlanmadığı sürece Hassan Safadi ve tüm idari tutukluları serbest bırakmalarını; Hassan Safadi'nin ve açlık grevindeki diğer tüm tutukluların,

sadece sivil hastanelerde mümkün olan acil tıbbi bakıma erişmelerini sağlamalarını ve bağımsız avukatlarla ve insan hakları örgütleriyle iletişime geçmelerine izin vermelerini talep ettik.

Hassan Safadi, 29 Ekim 2012'de serbest bırakıldı. Acil eyleme katılan herkese teşekkür ederiz.

UA 165-12/ TÜRKİYE (İYİ HABER) VİCDANİ RET/İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ

Askerlik görevini yerine getirmeyi reddetmesi üzerine mahkum olan ve Nisan 2011'de hastaneden kaçtığı için gıyabında beş aylık tutuklama kararı verilen İnan Süver, 12 Eylül'de rutin Genel Bilgi Tarama kontrolü sırasında Bağcılar, İstanbul'da tekrar tutuklandı. Süver, askeri makamlara 2009 yılında gönderdiği bir mektupta, vicdani gerekçelerle askerlik görevini yerine getirmeyi reddettiğini ve vicdani retçi olduğunu açıkladı. 26 Kasım 2010'da askeri yetkililer Süver'in askerlik görevini yerine getirmek için yeterli olmadığına karar verdi ve bu sebeple askerlik görevini yerine getirme zorunluluğu kaldırıldı. Fakat Süver, 2001'den itibaren askerlik görevini yerine getirmeyi reddettiği için cezalandırıldığını düşünüyor. Vicdani gerekçelerle askerlik görevini yerine getirmeyi reddettiği için mahkum edilen Süver düşünce mahkumu olarak tanımlanıyor.

Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, vicdani ret hakkını kullandığı için tutuklanan ve düşünce mahkumu olarak tanımlanan İnan Süver'in derhal ve koşulsuz bir şekilde serbest bırakmaları çağrısında bulunduk ve Türkiye'nin Medeni ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'ne taraf olan bir ülke olduğunu hatırlatarak, vicdani ret hakkını tanımakla yükümlü olduğunu belirttik. İnan Süver, 12 Ekim'de Silivri Cezaevi'nden serbest bırakıldı. Avukatı, zorunlu askerlik görevini yerine getirmeyi reddetmesi nedeniyle verilen bir diğer hükmün devam etmekte olduğunu belirtti. İnan Süver'in vicdani gerekçelerle askerlik görevini yerine getirmeyi reddetmesi sebebiyle tekrar tutuklanması durumunda, Uluslararası Af Örgütü onu yeniden düşünce mahkumu olarak kabul edecektir. Acil eyleme katıldığınız için teşekkür ederiz.

UA 230/12 – RUSYA (İYİ HABER) SİĞİNMA/GERİ GÖNDERME

Etnik Özbek Mamir Nematov, güney Kırgızistan'da Kırgızlar ve etnik Özbekler arasında günler süren şiddetli çatışmaların ardından Ağustos 2010'da Rusya Federasyonu'na kaçtı. Rusya Federal Göç Servisi, çatışmalardan kaçan tüm sığınmacılara öncelikle geçici sığınmacı statüsü verdi. Savcılık da tüm geri gönderilme taleplerini Özbeklerin ülkelerine dönmelerinin güvenli olmadığı gerekçesiyle reddetmişti. Ancak 4 Mayıs tarihinde Başsavcılık, sığınma talebi başvurusu incelenme aşamasındayken ve Kırgızistan'ın güneyinde Özbekler hala güvenlik güçlerinin orantısız güç kullanımına maruz kalmaktayken, cinayet ve toplumsal düzeni bozmak gerekçeleriyle Mamir Nematov'un geri gönderilmesi kararı aldı. Tataristan Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi, Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi'nin 16 Haziran'da Rusya'nın uluslararası insan hakları hukuku uyarınca sahip olduğu yükümlülükleri hatırlatarak, ülkelere geri gönderilmesi halinde işkence veya başka insanlık dışı ve küçük düşürücü muameleye maruz kalması ihtimali olan kişilerin geri gönderilme taleplerini onaylamaması gerektiğinin altını çizmesine rağmen, Mamir Nematov'un geri gönderilme kararının düşürülmesi talebinin 25 Haziran'da reddetti. Mamir Nematov'un avukatları, kendisine karşı alınan hükmün uydurma gerekçelerle ve etnik motivasyonla yapıldığına inanıyordu.

Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, Mamir Nematov'un ülkesine iade edilmesi kararını düşürmeleri ve Rusya Federasyonu'nun uluslararası hukuk altındaki yükümlülükleri uyarınca ve kendi yüksek mahkemelerinin 11 ve 16 Haziran 2012 tarihli kararı uyarınca, hiç kimseyi, hayati tehlike ve ciddi insan hakları ihlallerine maruz kalma riski bulunan ülkelere zorla geri

göndermemeleri çağrısında bulunduk.

Çağrılarımızın ardından, Rusya Yüksek Mahkemesi davanın yeniden incelenmesi talebinde bulundu. Bunu takip eden süreçte, Başsavcılık geri gönderilme kararını geri çekti ve Mamir Nematov serbest bırakıldı. Acil eyleme katılan herkese teşekkür ederiz.

UA 110/12 – AZERBAJCAN KÖTÜ MUAMELE/ZORLA TAHLİYE

Ödüllü gazeteci İdrak Abbasov, Bakü'nün kenar mahallelerinden Sulutepe'de yaşayanların evlerinin bölgede petrol alanı kurmak isteyen Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi (SOCAR) çalışanlarına hukuka aykırı bir şekilde gerçekleştirilen yıkımını kayda almaya çalıştı. İdrak Abbasov ve onu korumaya çalışan kardeşi Adalat Abbasov bilincini kaybedene kadar dövüldü. Onlarla birlikte olan gazetecilerden Gunay Musayeva da saldırıya uğradı.

Yerel insan hakları savunucularına göre, Sulutepe sakinlerine evlerini tahliye etmeleri gerektiği veya evlerinin yıkılacağı tebliğ edilmedi. Gunay Musayeva Uluslararası Af Örgütü'ne, Abbasov kardeşleri ile bölgeye ulaştıklarında bir grup SOCAR güvenlik çalışanının yıkımları önlemeye çalışan Sulutepe sakinlerine saldırıya başladığını söyledi. Saldırını kameraya alan gazetecileri gören SOCAR güvenlik çalışanları ve polis kameralara el koyup İdrak Abbasov'u yerde bilincini yitirene kadar defalarca tekme ve cop ile darp ettiler. Adalat Abbasov, kardeşi İdrak Abbasov'u korumaya çalıştı fakat aynı kişiler tarafından kaburgalarından biri kırıldı. SOCAR çalışanları ayrıca Gunay Musayeva'nın yüzüne, sırtına ve midesine yumruk atıp, saçlarından çekerek bölgeden uzaklaştırdılar. Olay sırasında taksi ile bölgeye ulaşan diğer üç gazeteci, Esmira Javadova, Galib Hasanov ve Elnur Mammadov, ise SOCAR çalışanlarına bölgeyi terk etmeye zorlandı. Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, 18 Nisan tarihinde gerçekleşen Sulutepe olayları ile ilgili soruşturma başlatmaları, darp edilen İdrak Abbasov ve şiddete maruz kalan diğer gazetecilerin failerini adaletin karşısına çıkarmaları, polislin gazetecilere ve sivillere uyguladığı kötü muameleyi derhal sona erdirmeleri, sivillere yönelik şiddetin gelecekte de engellenmesini garanti altına almaları ve planlanan yıkımların yetkili devlet organlarının yürütülmesi ve zorla tahliyeleri yasaklayan uluslararası standartları gözeterek yapılmasını garanti altına almaları çağrısında bulunduk.

UA 130/10 – İRAN İŞKENCE/İLETİŞİMSİZ GÖZALTI/SAĞLIK HAKKI

Tahran Banliyöleri Otobüs Şirketi İşçileri Sendikası (Sherkat-e Vahed) mali sorumlusu Reza Shahabi (Reza Shahabi Zakaria), Haziran 2010 tarihinden bu yana Tahran'daki Evin Cezaevi'nde gözaltında tutuluyor. Tutukluluk koşullarını protesto etmek amacıyla başlamış olduğu açlık grevleri sonrasında sağlık durumu bozulmuş durumda. 2012 yılının Şubat ayından itibaren vücudunun yarısındaki uyusmadan şikayet etmesine rağmen cezaevi yöneticileri tarafından 30 Nisan tarihine kadar hastaneye götürülmedi. Yeterli tıbbi tedaviyi alıp almadığı belirsizdir. Reza Shahabi, Tahran Devrim Mahkemesi 15. Dairesi tarafından, "ülke güvenliğine karşı gizli anlaşma yapma ve bilgi toplama" suçundan beş yıl, "sisteme karşı propaganda yapmak" suçundan ise bir yıl hapis cezasına mahkum edildi. Ayrıca, Mahkeme kendisine 70 milyon rial (\$5,700) para cezası ve tüm sendikal faaliyetlerden beş yıl süreyle men cezası verdi. Avukatına göre, savcılık yasaklı bir muhalif grup olan Halkın Mücahitleri (PMOI) ile ilişkisi olduğunu ve "Allah'a karşı düşmanlık" suçu işlediğini iddia ederek yeni bir suçlama getirmeye çalışıyor. Uluslararası Af Örgütü, Reza Shahabi'nin barışçıl sendikal çalışmalarından dolayı suçlandığına ve onun bir düşünce mahkumu olduğuna inanmaktadır. Bir diğer sendikacı Zabihollah Bagheri, 24 Nisan 2012 tarihinde Esfahan'daki Moharakeh Çelik Fabrikası'na giderken resmi kıyafetli üç görevli tarafından tutuklandı. Şu anda nerede olduğu bilinmiyor.

Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, Reza Shahabi ve onun gibi sadece barışçıl sendikal faaliyetlerinden dolayı gözaltında tutulanların, derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakmaları, Zabiollah Bagheri'nin nerede olduğu ve mevcut hukuki durumunu açıklığa kavuşturmaları ve ailesi ve avukatı ile iletişime geçmesine derhal izin vermeleri, Reza Shahabi ve Zabiollah Bagheri'yi işkence veya diğer kötü muameleden korumaları ve gereken tüm tıbbi bakımı sağlamaları için çağrıda bulunduk.

UA 190/12 – KOLOMBİYA İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI/ÖLÜM TEHDİDİ

Paramiliter örgüt Toprak İadesi Karşıtları Ordusu (Ejercito Anti Restitución de Tierras), 3 Temmuz'da aralarında insan hakları savunucuları ve politikacıların da bulunduğu 13 kişiyi askeri hedef olarak gösteren bir e-posta gönderdi. Gönderilen e-posta, "hedefler" başlıklı 13 kişilik bir listeden ve bu kişilerin fotoğraflarından oluşuyor. Ölüm tehdidi, "insan hakları savunucusu kılığında girmiş 13 gerilla, 13 askeri hedef" denilerek başlayıp, "Ordumuz, zengin vatandaşlardan topraklarını alıp kendileri gibi gerillalara vermek isteyen bu serserileri öldürme konusunda açık talimat almıştır. Kimliklerinizi ve korunma yollarınızı tamamiyle deşifre ettiğimizden sizi uyuyor ve bilgilendiriyoruz" şeklinde devam ediyor. Ölümle tehdit edilenlerin büyük çoğunluğu, bu sene başında yürürlüğe giren "Mağdurlar ve Toprak İadesi Yasası" kapsamında kişilere topraklarının iade edilmesini savunan çevrelere mensup. 18 Temmuz'da Kongre'de, toprak iadesi ve geri dönüş politikası ile ilgili olarak, tüm ülkeden toprak iadesini savunan çeşitli grup liderlerinin de katılması planlanan kamuya açık bir duruşma gerçekleştirildi. Bu liderlerden bazıları 2011 ortasında Kongre'nin yasayı onaylamasının ardından öldürülmüştü.

Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, adı geçen 13 kişinin güvenliğiyle ilgili endişelerimizi belirterek, bu kişilerin talep ettikleri şekilde koruma tedbirleri almaları; ölüm tehditlerine karşı tam ve tarafsız soruşturma başlatmaları; sonuçları yayımlamaları ve sorumluları yargı önüne çıkarmaları ve BM ve diğer hükümetler arası kuruluşlar tarafından belirlenen hükümet taahhütleri ve tavsiyeleri ile uyumlu olarak, paramiliter grupların ortadan kaldırılması ve onların güvenlik güçleri ile bağlantılarının kesilmesi için derhal harekete geçmeleri çağrısında bulunduk.

UA 253/12 – MYANMAR İLETİŞİMSİZ GÖZALTI/SAĞLIK HAKKI

Dr. Tun Aung, Rakhine bölgesinin Maungdaw şehrinde başlayan ve yerel yetkililer tarafından toplumdaki saygın pozisyonu gereği yatırtılmaya çalışması istenen ayaklanmaları teşvik etmekle suçlanıyor. 28 Mayıs'ta Budist bir Rakhine kadının tecavüze uğraması ve 3 Haziran'da tecavüze tepki olarak 10 müslümanın ölünceye kadar dövülmesinin ardından, 8 Haziran'da bölgede ayaklanmalar başladı. Dr. Tun Aung'dan yerel camiye giderek orada bir araya gelen kalabalığı sakinleştirmesi istendi. Uluslararası Af Örgütü'ne ulaşan raporlara ve gözlemcilerden gelen bilgilere göre, Dr. Tun Aung kalabalığı yatırtılmaya çalıştı. Şiddete teşvik etmek suçlamasına ek olarak, Dr. Tun Aung'un, Myanmar'da ifade özgürlüğü üzerinde baskı oluşturmak için kullanılacak belirsiz hükümler içeren Elektronik İşlemler Yasası'na da ihlal ettiği yönünde doğrulanmamış raporlar bulunmaktadır. 11 Haziran'da, bir göçmen bürosu görevlisi Dr. Tun Aung ve ailesine, tehditlerden korunabilmeleri için evlerine eşlik etme önerisinde bulundu, ancak, aileyi, Kyi Kan Pyin kasabasındaki göç ofisine götürdü. Dr. Tun Aung gözaltına alınırken ailenin diğer üyeleri serbest bırakıldı. Dr. Tun Aung buradan Sittwe Cezaevi'ne nakledildi.

Dr. Tun Aung'un kendi seçtiği bir avukatla görüşmesine izin verilmeyen ve kendisini savunması için atanan devlet avukatıyla hakkı olan özel görüşmeler yapmasına izin verilmiyor. Bu durum uluslararası adil yargılanma standartlarının ihlalidir. Ayrıca, Aung'un telefonla görüşme yapma hakkını da ziyaretçi alma hakkını kullanmasına da izin verilmiyor. Dr. Tun Aung'un hipofiz bezi tümörü bulunmaktadır ve düzenli tıbbi bakıma ihtiyaç duymaktadır. Cezaevi yetkililerinin Dr. Tun

Aung'a ihtiyacı olan tıbbi bakımı sağlamadığına dair endişeler bulunmaktadır.

Uluslararası Af Örgütü olarak yetkililere, Dr. Tun Aung'un kimseyle görüştürülmemesi, kendi seçtiği bir avukatla erişiminin engellenmesi ve mahkeme öncesinde atanan avukatla özel görüşmeler yapmasına izin verilmemesi konularındaki endişelerimizi belirterek, Dr. Tun Aung'un cezaevinde kaldığı süre boyunca bir an önce ihtiyacı olan tıbbi bakıma erişimini sağlamaları için çağrıda bulunduk.

UA 316/12 – SALVADOR İNSANLIK DIŞI VE ONUR KIRICI MUAMELE/SAĞLIK HAKKI

Kürtajın her koşulda yasaklanmış ve suç olarak kabul edilmiş olduğu 27 yaşındaki El Salvadorlu "Mery", Şubat 2012'de sekiz haftalık hamileliğini sona erdirmek için ilaç kullanarak gizlice kürtaj oldu. İlaç aldıktan sonra bir takım anormal semptomlar yaşadığı için endişelenerek tıbbi yardım almak istedi. Tıbbi yardım aldığı hastanedeki bir takım çalışanlar "Mery"yi polise ihbar etti ve "Mery" derhal gözaltına alındı. Yüksek stres altında ve panik halinde olan "Mery", fiziksel ve ruhsal durumuna rağmen sedyeye kelepçelenerek polis gözetiminde tutuldu. 28 Ağustos'ta "Mery" kürtaj yaptırmaktan iki yıl hapis cezasına mahkum edildi. Yargıç, cezasını psikolojik yardım ve destek alamayacağı bir cezaevinde geçirmesi konusunda ısrarlı davrandı. "Mery"nin ruhsal sağlığı çok hassas durumdadır ve giderek kötüleşmektedir. San Salvador'un Llopango şehrindeki Kadın Rehabilitasyon Merkezi'nde kalırken, 3 Eylül'de paslı bir çiviyi bileklerini keserek intihar girişiminde bulundu. Ardından, hala kelepçeli ve 24 saat polis gözetiminde tutulduğu Arce Hastanesi'nin Psikiyatri Bölümü'ne nakledildi. Bazı güvenlik görevlileri ona "katil" diyerek küçük düşürücü davranışlarda bulundular. Yetkililer, "Mery"nin yasal hukuk danışmanına ve psikolojik desteğe erişimini engellemeye çalışmaktalar. Sürekli kelepçeli tutulmak ve ruhsal sağlığı üstünde olumsuz etki yapmak ve fiziksel sağlığı kötüye gitmektedir.

"Mery"nin davası ve gerçek adı yetkililer tarafından biliniyor. 6 Aralık 2012 tarihine kadar İspanyolca veya kendi dilinizde mektup yazarak yetkilileri, "Mery"yi derhal ve koşulsuz serbest bırakmaları konusunda uyabilir; "Mery"nin yasal hukuk danışmanına, psikolojik ve tıbbi bakıma erişimini engellemeye yönelik her türlü kötü muameleyi engellemeye çağırabilir ve kürtajı suç olmaktan çıkarmaları için uyabilirsiniz. Detaylı bilgi için www.acileylem.org sitesini ziyaret edebilirsiniz.

UA 317/12 – NİJERYA ÖLÜM CEZASI

Nijerya'nın güney batısında, Edo Eyaleti'nin Benin Şehri'nde infaz sırasındaki iki mahkum, infaz kararlarının Ekim ayında hükümet tarafından onaylanması sebebiyle, her an infaz edileme tehlikesiyle karşı karşıya. Edo Eyaleti hükümeti iki mahkumun (aileleri infaz kararıyla ilgili resmi olarak bilgilendirilmediği için kimlikleri henüz açıklanmamıştır) infaz kararlarını, Benin Cezaevi'ndeki infaz sırasındaki mahkumların "yönetilemez hale gelişi" sebebiyle onaylamış bulunuyor. 2010 Mart ayında, Lagos'ta Yasal Savunma ve Asistanlık Projesi (LEDAP)-Nijerya'daki bir STK- infaz kararları imzalanan iki mahkumun da bulunduğu infaz sırasındaki 826 mahkum adına bir yerel hukuk davası açtılar. Federal Yüksek Mahkemesi, infaz kararlarının geri alınmasına karar verdi ancak daha sonra bu karar geri alındı. Federal Yüksek Mahkeme'nin kararına yapılan itiraz Temyiz Mahkemesi'nde beklemedir. 19 Ekim'de, LEDAP, Federal Yüksek Mahkemesi'ne, infaz kararları onaylanan iki mahkumla ilgili bir dava daha açtı; bu dava da henüz sonuçlanmadı. İki mahkum, 1996 Ocak ve Haziran aylarında, cinayete suçlanmış ve asılarak infaz edilme cezası almışlardır. O zamandan beri infaz sırasındadırlar. Nijerya Ceza Yasası'na göre, cinayet suçları için ölüm cezası verilmektedir. 6 Aralık 2012 tarihine kadar İngilizce veya kendi dilinizde mektup yazarak Edo Eyaleti hükümetini ve Nijerya Cezaevi Servisi'ni, infazları, hukuksal veya başka herhangi uygun bir yolla bir an önce durdurmaya ve Temyiz Mahkemesi'nde ve Federal Yüksek Mahkemesi'nde devam eden davalara saygı göstererek, bu davalar devam ederken herhangi bir infaz gerçekleştirilmeye çağırabilirsiniz. Ayrıca hükümeti bir an önce, ölüm cezasını kaldırmak hedefiyle cezaları ertelemeleri ve hapis cezasına çevirmeleri konusunda uyabilir ve Nijerya

Hükümeti'nin aldığı ölüm cezasının ertelenmesi federal kararına saygı göstermeye çağırabilirsiniz. Detaylı bilgi için www.acileylem.org sitesini ziyaret edebilirsiniz.

UA 197/10 – İRAN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ/GÖZALTI

Tahran'daki Evin Cezaevi'nde insan hakları adına yürüttüğü faaliyetleri sebebiyle aldığı altı yıllık hapis cezasını yatmakta olan düşünce mahkumu Nasrin Sotoudeh'e 13 yaşındaki kızıyla ve beş yaşındaki oğluyla yüz yüze görüşme izni verilmiyor. Yetkililerin Nasrin Sotoudeh'in bir kağıt parçasına yaklaşmakta olan mahkemesi için savunmasını yazdığını fark etmesinin ardından, son üç aydır, aile ziyaretleri bir kabinde (cam ekranın arkasından) yapılmak üzere sınırlandırılmış bulunuyor. Son bir yıldan beri telefon görüşmesi yapmasına da izin verilmemektedir. Daha önceki açık grevleri sebebiyle zaten kötüleşmiş olan sağlık durumu daha da kötüye gitmektedir. 22 Ekim'de Evin Cezaevi Kliniği'ne nakledilmiştir. Ancak, Nasrin Sotoudeh'in ailesine, ziyaretleri ailesi üzerindeki baskısı, özellikle de 13 yaşındaki kızı üzerindeki seyahat yasağı kaldırılmadıkça açlık grevine devam edeceğini söylediği belirtilmiştir. Temmuz ayında, Nasrin Sotoudeh'in eşi Reza Khandan ve kızı, seyahat etmelerinin yasaklandığını belirten ve haklarında açılan davanın sonucu olduğu görülen bir mahkeme kararı aldı. Reza Khandan, Ocak 2011'de eşinin avukatlığını yaptığı gerekçesiyle Evin Cezaevi'nde bir gece gözaltına alınmak gibi çeşitli tacizlere maruz kalmaktadır.

7 Aralık 2012 tarihine kadar Farsça, Arapça, İngilizce veya kendi dilinizde mektup yazarak yetkilileri, ifade ve örgütlenme özgürlüğü haklarını barışçıl bir biçimde kullandığı için mahkum edilen Nasrin Sotoudeh'i derhal ve koşulsuz serbest bırakmaya çağırabilir; Nasrin Sotoudeh'in bir an önce, çocuklarının onunla fiziksel iletişim de kurabildiği düzenli görüşmeler yapmasına izin verilmesi ve ailesiyle ve avukatıyla düzenli iletişiminin sağlanması için uyabilir ve mahkumları ailelerinin, sadece kamusal faaliyetlerini durdurmak amacıyla tutuklanmasının ve taciz edilmesinin, ifade özgürlüğünü onaylayan Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ne taraf bir ülke olan İran'ın yükümlülüklerine aykırı olduğunu ve bir misilleme anlamına geldiğini hatırlatabilirsiniz. Detaylı bilgi için www.acileylem.org sitesini ziyaret edebilirsiniz.

UA 165/12 – İRAN (İNFAZ EDİLDİ) ÖLÜM CEZASI

22 Ekim'de, uyuşturucu ile ilgili suçlardan ölüm cezasına mahkum edilen Saeed Sedeghi ve diğer dokuz kişi, Uluslararası Af Örgütü'nün, BM İnsan Hakları uzmanlarının ve diğer kişi ve kurumların infazların durdurulmasına yönelik yetkililere yaptığı çağrılara rağmen, Tahran'daki Evin Cezaevi'nde infaz edildi. 11 Ekim'de gerçekleştirilmesi planlanan infazlar 13 Ekim'e ertelenmişti. Ancak, 13 Ekim sabahı, aileye infazların gerçekleştirildiği söylendi. Saeed Sedeghi'nin ailesi, son ziyaretlerini yapmalarına izin verildiği 21 Ekim'e kadar Sedeghi'nin durumu hakkında bilgi alamadılar. Saeed Sedeghi, 26 Mayıs'ta devlet tarafından atanmış bir avukatla temsil edildiği Tahran Devrim Mahkemesi 30. Şube tarafından adil olmayan bir şekilde yargılanmaya başlamıştı. Avukatının davadan önce kendisine ve dava dosyasına erişimi sağlanmamıştı. Bir hafta süren yargılamadan sonra, Mahkeme Saeed Sedeghi'yi diğer üç kişi ile birlikte 512 kg metamfetamin satmaktan ve bulundurmaktan ölüm cezasına mahkum etti. Saeed Sedeghi, kendisine ölüm cezasının gerçekleştirileceğini bildiren bir belgeyi imzalaması için 28 Temmuz'da Tahran Devrim Mahkemesi 30. Şube'ye getirildi. 12 Ekim'de, Saeed Sedeghi ve diğer dokuz kişinin infaz edilmemesi çağrısında bulunan BM İran İnsan Hakları Özel Raportörü Ahmed Shaheed, dava dışı infazlar Özel Raportörü Christof Heyns ve işkence Özel Raportörü Juan E. Méndez, 23 Ekim'de bu kişilerin infaz edilmelerinden duydukları rahatsızlığı paylaştılar ve İran yetkililerini "ölüm cezasının özellikle uyuşturucu ile ilgili cezalara yönelik kullanımını bir an önce engelleyecek resmi bir erteleme kararı almaya" çağırıldılar.

Acil Eylem ağı tarafından herhangi bir acil eylem istenmemektedir. Mektup gönderen herkese çok teşekkür ederiz.

İYİ HABERLER VE GELİŞMELER

MEKTUPLARINIZ İNSANLARIN HAYATINI DEĞİŞTİRİYOR

Uluslararası Af Örgütü aktivistleri, tehlike altında bulunan 14 birey ve topluluğu desteklemek üzere Aralık ayında iki hafta boyunca mektup yazdı. Birlikte inanılmaz bir şekilde 1.3 milyondan fazla mektup yazdık ve eyleme geçtik.

BİZİ YILDIRAMAZLAR

Düşünce mahkumu Jabbar Savalan, mektuplarınızın Azerbaycan'a ulaşmasından günler sonra affedildi ve serbest bırakıldı. Genç aktivist, Facebook'ta hükümet karşıtı yorumlar yazdığı için tutuklanmıştı. Serbest bırakılmasının ardından Savalan, "Bizi tutuklayabilirler, ancak yıldırıamazlar" dedi.

Jabbar Savalan, üniversite öğrencisi olduğu için hukuken muaf olmasına rağmen 30 Nisan 2012'de askere alındı. Kendisine askerliğe hazırlanması için, normal şartlarda 10 gün verilmesi gerekirken sadece iki saat verildi. Uluslararası Af Örgütü, derslerine devam edebilmesi için Jabbar Savalan'ın acilen askerlik görevinden muaf tutulması için çağrıda bulunuyor.

©Amnesty International

Jabbar Savalan

©Amnesty International

Filep Karma'nın fotoğrafı Washington DC-ABD'deki Endonezya Elçiliği'ne doğru yapılan yürüyüşte fenerle aydınlatılıyor.

Uzerinde insan hakları ihlali tehlikesi ile karşı karşıya olan 12 kişinin fotoğrafları bulunan bir otobüs Paris-Fransa'da dolaşırken.

BARINMA BİR İNSAN HAKKIDIR

Çoğunuz, 200 bin insanın zorla tahliye tehdidi altında bulunduğu Port Harcourt'da yaşayanlara desteğinizi göstermek amacıyla Nijerya Devlet Başkanı'na yazdınız ya da fotoğraf yolladınız. Sonuç olarak, Nijerya Rivers Eyaleti hükümeti, yerel örgütlerle toplantılar yapmak gibi yöntemlerle Port Harcourt Waterfront'ta yaşayanlarla daha yakından ilgilenmeye başladı.

©Amnesty International

Devlet Başkanı Goodluck Jonathan

NOMAÁ

Valentina Rosendo Cantú, "Mektuplarınız, eylemlerinizi ve dayanışmanızı olmasaydı, bunu başaramayızdık" dedi. Valentina ve Inés Fernández Ortega için harekete geçmenizden sonra, Meksika hükümeti onların askerler tarafından 2002'de tecavüze ve suistimale uğramasından sorumlu olduğunu kabul etti. "Desteğinizi için içten teşekkürlerimizi sunmak istiyoruz" diye devam etti Valentina. "Her birinize: nomaá [teşekkürler]." Uluslararası Af Örgütü, sorumluların araştırılması ve adalete teslim edilmesi için çağrıda bulunmaya devam ediyor.

©Amnesty International

YALNIZ DEĞİLSİN

Mektuplarınız Filep Karma'nın Endonezya'daki cezaevi hücrelerine birer birer ulaşıyor. Kendisi mektupları okuyor ve muhafaza etmesi için ailesine iletiyor. Bize, kendisinin her mektup aldığı anda çok mutlu olduğu iletili.

Mesajlarınız ona yalnız olmadığını ve dünya çapındaki insanların onun başına gelenleri umursadığını gösteriyor. Mektuplarınız ayrıca bu yılın başlarında Filep Karma'yı ziyaret eden Adalet ve İnsan Hakları Bakanı'na da baskı yapıyor.

Filep Karma'ya, Papua bağımsızlık bayrağının dalgalandırıldığı bir törene katılmaktan dolayı 15 yıl hapis cezası verildi. Endonezya'da düzinelerce birey, barışçıl siyasi eylemleri nedeniyle gözaltına alınıyor.

©Amnesty International

Filep Karma

YÜREKTEN GELEN MEKTUPLAR VE KARTLAR

2009 yılında kaçırılıp öldürülen Rus insan hakları aktivisti Natalia Estemirova'nın kız kardeşi Svetlana, "Bunlar son derece yürekte gelen mektuplar ve kartlardı. Bize iyi hissettirdi" diye konuştu. Başvurularımızı takiben, davayı soruşturamızı dikkatlerini Kurchaloi Polis Karakolu'ndaki polis memurlarına yönlendirdi. Svetlana bize, "Halk desteği yetkilileri etkileyebilir. En sonunda Natalia'yı kimin öldürdüğünü bulmaya yönelik gerçekleştirilen soruşturmada ilerleme kaydedilecek" dedi.

©Amnesty International

Natalia Estemirova

MÜCADELE DEVAM EDİYOR

Mektup Yazma Maratonu sayesinde, Halil Savda vatani Türkiye'deki vicdani retçilerin durumunu aktarmak üzere Fransa'ya seyahat edebildi. Savda'nın ziyareti, ülkedeki ifade özgürlüğüne yönelik çoğu kısıtlamaya dikkat çekti. Halil Savda, diğer vicdani retçilere desteğini dile getirmesi nedeniyle Türkiye'ye döndüğünde tutuklanmıştı. Uluslararası Af Örgütü, Savda'nın serbest bırakılması için çağrıda bulundu. Halil Savda bu çağrılarının ardından serbest bırakıldı.

©Amnesty International

Halil Savda

ASLA PES ETMEYİN!

Jean-Claude Roger Mbeye ve tutuklu arkadaşları, kendilerini destekleyenlere yönelik mesajlarında "Yıl boyunca bize mutsuzlukla eşlik ettiniz doğru, ancak aynı zamanda iyilik, sevgi ve kararlılıkla da" diye yazdı. Onlar, Kamerun'un Kondengui Merkez Cezaevi'nde sadece eşcinsel oldukları için gözaltında tutuluyor. "Sizden ricamız asla cesaretinizi kırmayın ve yorulmadan yola devam edin" diye de eklediler. Jean-Claude Roger Mbeye 16 Haziran'da tedavi olması gerektiğinden şartlı olarak serbest bırakıldı. Ancak mahkeme tarafından devamlı ertelenen temyiz davası devam ediyor.

©Amnesty International

Jean-Claude Roger Mbeye'nin fotoğrafı Köln-Almanya'da bir binaya yansıtıldı.

©Amnesty International

Valentina & Inés

Halil Savda 10 Aralık 2011 İnsan Hakları Günü'nde Fransa'da "Haklar İçin Yaz" etkinliğinde

© Michael Sawyer

MARTIN LUTHER KING'İN "BİR HAYALİM VAR" KONUŞMASI

"ÖZGÜRLÜK"
OLMAZSA
HER ŞEY
ALTÜST OLUR.

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

